SALI
7 KÂNUNUŞANİ 1930
4 üncü sene, No 1403
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt mebusu MAHMUT

BUGÜN

2 inci sahifede :
1— Herşey lâfta kalıyor: Avrupa harbe hazırlanıyor!
2— Sofya sefirimizin beyanatı
3 — Son haberler
3 üncü sahifede :
1— Senede 5 milyon lirayı tasarruf edebilecekmiyiz?
2— Radyo şirketi istenildiği gibi çalışamıyor mu?
4 üncü sahifede :
1— Felek, 2- Hikâye, 3-Roman
5 inci sahifede :
1 — Şehir haberleri

Muvazene

Türkiye umumî hayatında bir muvazene tesisi muadelesile meşguldür. Devlet hayatında, efradın hayatında her teşebbüs bu muvazene ile alâkadardır. Onun için memleketin muvazenesini az çok bozacak hiç bir iş faideli sayılamaz.

Türkiye her şeyden evvel bütçesini tevzin etti. Bu netice haddi zatinde ifadesi kadar basit, kolay değildir. Bir çok didinmeler, yorulmalar, sarfiyatı tahdit etmeler, hattâ ikinci derecedeki ihtiyaçları kısmalar neticesinde bu gayeye varlımıştır. İlk seneler yerli ve yabancıların hayalî zannettikleri bu netice şimdi bir hakikat halinde devletin idarî ruhuna girdi. Bundan böyle bütçede tevazün devletin malî ve idarî hayatında bir an'ane oldu. İktidar mevkiine gelecek olan her devlet adamı artık bu an'aneden vazgeçemez.

Bütçe açığının terbiyetkâr bir tesiri olduğu hakkında vaktile bize telkin edilen felsefeyi artık yeni neslin kafası almıyor. Devlet bütçesinde tevazün husulü haricî politikamızda bile tesirini göstermiştir. Açık bütçe her devlet için siyasî bir zâf, siyasî bir İstirap ifade eder. Memleket bu tecrübeyi muvaffakiyetle atlattı. Türkiyenin siyasî ve malî sukutundan kendi hesaplarına bir menfaat umanlar şimdi bütün nazarlarını iktisadiyatîmîzdaki muvazenesizliğe, harice olan tediyatımızdaki muvazenesizliğe, elhasıl ticarî muvazenemizdeki açığa dikmiş bulunuyorlar. Hiç bir memleket uzun müddet bu açığa dayanamaz. Bundan başka bir memleketin iktısadî muvazenesini kurmak yalnız hükûmetin elinde değildir. Bu gayeye varmak için bütün milletin muzahereti şarttır. Acaba Türk milleti bu celâdeti gösterebilecek midir? celâdeti gösterebilece kmidir?

İşte herkesin beklediği, anlamak istediği şey budur. Türk milleti yeni mücadelesile yeni bir imtihana girmiş bulunuyor. Takip edilecek yol açıktır, aydınlıktır. Devlet resmî muvazene ve iktısat hesaplarında çok dikkatli ve titiz bulunacak, siparişlerinde, mübayaalarında, tediyelerinde yalnız muvazene düsturile mukayyet olacak. Lâzım ki her Türk vatandaşı da hususî hayatında, aile bütçesinde tasarruf ve millî iktisat gayesini daima göz önünde tutsun.

Türk milletinin reşit ve medenî bir millet olduğunu, şeref ve istiklâlile yaşamağa hak kazandığını yeniden ve fakat daha acık ve canlı bir misal ile göstermeğe mecburuz. Memleketinetoi cdl b . n eao shrdcf leketin mukadderatına bizzat hâkim kalmanın başka yolu yoktur.

Siirt mebusu
MAHMUT

Hükûmetin ihracat meselesine müdahale etme ve bu işi bir inzıbat altına almasının zamanı gel

İhracat meselesi mühim bir safhaya girmiştir

İktısat vekilimiz Rusyaya ihracat işile meşgul..

Tacirler ticaret şirketinin kaldırılmasını talep ediyorlar

Ruslar tacirlerin şikâyetlerine karşı ne cev p veriyorlar?

İktısat vekili Şakir Bey

İktisat vekâleti Rusyaya ihracat işleri hakkında veki olan şikâyetleri nazarı dikkate alarak bu mesele ile ehemmiyetli surette meşgul olmaktadır.

Vekâlet, Rus ticaret mümessilliği tarafından bu seneki kontenjan listeye dahil mevattan satın alındığı iddia edilen mallar hakkındaki cetvelleri muhtacı tetkik görmüştür.

Çok karışık ve zararlı bir hale geldiği söylenen bu ihracatın sureti cereyanını bizzat takip ve tetkik eden İktisat Vekili Şakir bey, bu hususta tahkikat icra ettirmektedir.

Tacirler Rusyaya ihraç edilecek malları sevketmek için teşekkül eden Limitet şirketin ihraç hakkını Rus ticaret mümessilliğine bırakması üzerine komisyonu beklemekten başka bir işi olmadığını söylemektedir.

Alâkadar tacirlerden bazısı vaziyeti şu suretle izah etmektedir:

— Rusyaya yapılacak ihracat için teşkil edilen şirket, kendisinden beklenen faaliyeti gösteremediği için mevcudiyetinin manası yoktur.

Ortadan rekabeti kaldırmaktan başka bir icraatı olmıyan şirketi kaldırmak, tüccarı ihracat hususunda serbest bırakmak lâzımdır.

Ruslar, muahede mucibince almaları icap eden emtiayı piyasa fiatile almak istemiyorlar.

Sanayi ve Maadin Bankası müdürü Sadeddin Bey

Bu vaziyete göre Türk tacirlerinin Rusyaya göndermek üzre hazırlayıp ta ellerin-

[*Mabadı beşinci sahifede*]

Esnaf müesseseleri millî tasarruf cemiyetinde

Millî tasarruf cidali

Esnaf mümessilleri tasarrufa riayet edeceklerini vadettiler

Millî tasarruf cemiyeti hey'eti idaresi dün de Halk fırkasında Hakkı Şinasi Paşanın riyasetinde toplanmış Cuma günü Darülfünunda açılacak olan sergi ile hanımlarımızın yerli malından modaya muvafık elbise yapmaları etrafında görüşmüştür.

Cuma günü yerli kumaşları canlı modeller üzerinde gösterilecek,bunların zerafet ve moda itibarile Avrupa mallarına ne dereceye kadar rekabet edebileceği mükayese olunacak ve bu hususta jüri heyeti hükmünü verecektir. Tasarrufa riayet ve yerli malı kullanmak hususundaki cereyanlar kuvvetli yol almaktadır. Adedi 42 den ibaret olan esnaf cemiyetleri namına da dün bu cemiyetlerin reis ve kâtibi umumileri Halk fırkasında toplanmıştır. Bu içtimada esnafın cemiyete aza kaydı, şekli müzahereti, yerli mal kullanmaları etrafında konuşulmuştur. Esasen tasarrufa herkesten fazla riayetkâr olan bu esnaf bu millî mücadelenin ön saflarında yürüyecektir. Cemiyetler murahhasları esnaf arasında yerli malı kullanmak hususunda büyük bir meyl mevcut olduğunu ve badema yaptırılacak elbiselerin her halde yerli maldan olacağını bildirmişlerdir. Cuma günü gösterilecek modeller için de icap eden hazırlıklar ikmal edilmek üzredir.

M. Çiçerin avdet etti

MOSKOVA, 6 (A. A.) — Hariciye Komiseri M. Çiçerin Moskovaya muvasalat etmiştir.

Eczayı tıbbiye şirketinin mukavelesi

nAkara ,6 (Telefonla) — Eczayı tıbbiye anonim şirketinin mukavelenamesi mill iradeye iktiran etmiştir.

Gazi Hz. ve yeni Türkiye

Danımarka'da Kallenburg telsiz istasiyonu 7 kânunusanide saat 19,30 ta yeni Türkiye ve Gazi Hz. hakkında bir konferans verecektir.

Telsize abone olan karilerimize bu konferansı dinlemelerini tavsiye ederiz. İstasiyonun tulü mevci 1153 tür.

Ali Cenani B.

Nerede bulunduğu hâlâ anlaşılamadı

Kadri Cenani B. 20,000 liralık bir alacak davası açıyor

Bundan bir ay evvel tagayyüp eden Ali Cenani bey henüz meydana çıkmadı.

Aldığımız malûmata göre, Ebak teşrifat müdürü umumisi İsmail Cenani B merhumun mahdumu ve Ali Cenani beyin amcazadesi Kadri Cenani bey Ali Cenani B. in alacaklıları arasındadır. Kadri B., Ali Cenani B. den Adanada ki emlâki dolayısile ecri misil olarak matlûbu olan (20,000) liranın tahsili için dava açacağını, aralarında akrabalık olmakla beraber uzun müddetten beri kendisile hiç görüşmediğini, sabık vekilin bu parayı senelerden beri vermediğini, şimdi Mısıra gittiği şayi olduğunu ve nerede bulunduğu hakkında kat'î malûmat mevcut olmadığını söylemiştir.

K. Cenani B.

Ali Cenani beyin ailesi de, kendisinden hiç bir haber alamadığını beyan etmektedir. Ali Cenani beyin ortakları Cevdet İzrap ve İshak Refet beyler Ankaradan şehrimize gelmişlerdir. Bunlar, kendilerile görüşen Kadri Cenani beye, hesabatın tasfiyesi neticesinde alacaklıları tatmin edecek bir sureti hal bulduklarını, sabık şeriklerinin nerede bulunduğundan malûmatları olmadıklarını söylemişlerdir.

Kendilerinin, bu işin tasfiyesi hakkında Cenani beyin ailesi ile görüşmek üzre şehrimize geldikleri muhtemel görülmektedir.

Bütün alâkadarların ifadeleri, Ali Cenani bey meselesinin gittikçe daha ziyade esrarengiz bir şekil aldığını göstermektedir. Ailesi, kendisinin avdetini beklemektedir.

Ankara telsizi

İlk konser dün akşam verilmiştir

Anakara yeni telsiz telefon istasyonu dün akşam neşriyata başlamıştır.

Dün akşam Riyaseti cümhur orkesterası tarafından ilk konser verilmiştir. Şehrimizde konserler gayet iyi alınabilmiştir.

Muayene

— 3 Kere 33 deyin!
— 99!

Asrın, unutma, barikalar asrı feyzidir,
Her yıldırımda bir gece, bir gölge devrilir,
Bir ufku ittilâ açılır, yükselir hayat,
Yükselmiyen düşer; ya terakki, ya inhitat!

Tevfik Fikret

Yeni borsa talimatnamesi

Maliye müsteşarı bugün geliyor

Ecnebi amele memleketine ne kadar para gönderebilecektir?

ANKARA,6 (Telefonla) — Maliye müsteşarı Ali Rıza bey bu akşamki ekspresle İstanbula hareket etti. İstihbaratıma nazaran Maliye erkânı tarafından tetkikatı ikmal edilen borsa mürakabe talimatnamesi kat'î şeklini iktisap etmek için hastalığı dolayısile Vekâlete gelemiyen Saracoğlu Şükrü beyin iyileşmesini ve mütalâasının alınmasını beklemektedir

Bu talimatnamede memleketimizde çalışan ecnebiler için bir maişet tarzı tesbit edilmiştir. Meselâ bir ecnebi amelenin Türkiyede ayda 100 lira ile geçinmesi esası kabul olunmuş ve kanun fevkindeki kazancının nısfının hariçteki ailesine gönderilmesi kararlaşmıştır. Bundan fazlasını göndermek imkânı verilmiyecektir.

Ecnebi şirketler de bilânço ve defterlerinde gösterilecek kazançlarının ancak muayyen bir kısmını harice gönderebileceklerdir.

Ali Rıza Bey

Müskirat müdürü

Asım Bey dün Ankaraya gitti.

Müskirat inhisarı umumî müdürü Asım B. dün akşam Ankaraya hareket etmiştir. Müdür B. Ankarada maliye vekâleti ile temas edecek ve yeni vazifesi hakkında tali - mat alacaktır.

Asım B.

Avrupada tetkikatta bulunan müskirat heyetine riyaset eden Asım bey tetkiklerde vasil olduğu neticeyi ve idarece yapılması lâzım gelen işleri vekâlete bildirecektir.

mektepliler müsabakası

35 inci hafta

Mektepliler müsabakasının 35inci haftası başlamıştır. Gazetemizde çıkan haberlerden en mühimini seçip cumartesi akşamına kadar gazetemiz müsabaka memurluğuna gönderiniz.

Gazi ve inkılâp

Yazan: Siirt Mebusu Mahm

— 44 —

Yeni Türkiyenin siyas ve askerî hedefleri ne olacaktır?

sun hiç kimse bu milletin mukadderatında müşareket sahibi olamaz. Bunu teklif edecek hiç bir millet vekili bulunamaz. Binaenaleyh firarî Halifeyi hal', yenisini intihap ve bu mevzua müteallik bütün muamelâtta söylediğim noktai nazarlar dahilinde hareket etmek zaruridir. Başka türlüsüne kat'iyen imkân yoktur!,,

* * *

Gene İzmit putkuna geliyoruz. Gazi Hazretleri bir kaç dakika teneffüsten sonra yeniden devam ediyor:

Gazi — "Arkadaşlar, şimdi sualleri çok kolay, fakat cevapları çetin noktalara geldik. Müteaddt arkadaşlarımızın muhtelif tarzlarda sordukları sualleri ikisadiyat namı altında cemetmek lâzımdır.

Milletimizin en mühim çiftçidir, çobandır. Bu çiftçiler ve çobanlar ma dukları tarlalarda çalışm ve çalıştıklarından azam de edebilmek için hiç bi tan mahrum değildirler. kandırlar, müteşebbistir türlü mihnete müteham ler. Yalnız, çiftçilerin güzide evsafile tarlasınd mak imkânını şimdiye ka lamamıştır. Onlar, tarl sabanlarile, koyunlarile maktan menedimişlerdir kü ordular halinde f gönderilmişlerdir. Bugü dar mütemadî surett vam eden harpler, atteessüf çiftçiliğimizi

(Devamı var.)

İngiltereye davet edilen Galatasaray takımından bir kaç oyu

G. Sarayın Ingiltere seyah

Ilk defa bir Türk klübü, Ingilter maç yapmağa davet ediliyor

Takriben bir ay kadar evvel, futbolumuz için çok mühim addedilebilecek bir haber almıştık O haber şu idi:

Galatasaraym dostlarından bir İngiliz, bu klübümüze İngiltere darülfünunlarından bazıları le bir ve ya iki maç yaptırmak üzre bir İngiltere seyahati fırsatı hazırlamak teşebbüsünde bulunmuş...

Bu haberi aldığımız zaman, membam mevsukıyetinerağmen itiraf edelim ki kat'iyetine emin olmadıktan sonra karilerimize bildirmek cesaretini göstereme dik. Maamafih bu ,Galatasaray klübüne mensup ve en müfit ve müsait beynelmilel temasları başarmakla maruf bir zatın İngilteredeki alâkadarlarla temas ve muhabereye geçmesine mani teşkil etmedi. Dün bu zata İngilterede Oksfort Darülfünununa tabi "Trinity College,, futbol şubesi kâtibi umumiliğinden gelen taahhütlü mektubu bizzat görüp okuduktan sonra, Galatasaraylıların her teşebbüsleini muvaffakıyetle başarabile - ceklerine bir defa daha kani oldu k.

Okuduğumuz bu mektuba nazaran, "Trinity College,,in futbol şubesi fahrî umumî kâtibi büyük bir nezaketle "Galatasarayla bir maç yapmağa amade olduklarını ve bundan zevk duyacaklarını,, yazmakta ve bu maçı yapabilmek için her sene müsait bulunan ayları bildirmektedir. Bu suretle Galatasaray, İngilterede futbol maçı yapmak imkânını elde eden ilk Türk klübü olmaktadır. En başlı irfan müessesislerimizden biri Galatasaraya ve onun kli mensup gençlerin İngilte rülfünunluları ile bir ma maası, iki memleket gençli sında "spor dostluğu,, ve dostluğu cihetlerinden m niyetle telakki edilmeğe dır.

Galatasaray kaptanı Niha

Bu işle meşgul zata ic dan başka bir pürüzü kal bu seyahati yapıp yapmıy rını sorduk:

—"Bu mevsimde bu se kalkışmak işi bir az acel tirmek olur. İlk defa Gal raya teveccüh eden bu se tam, en iyi ve tamamile lanmış bir kadroyla yapı teriz. Esasen şimdi lik m nın ortalarında bulunuyo nu nazarı itibara alarak yahatin gelecek mevsimd ması fikrindeyim. Klüpt reci arkadaşlarımla gö ten sonra bunu gelecek i için temin edeceğim...

HARİÇTEN ALDIĞIMIZ HABERLER

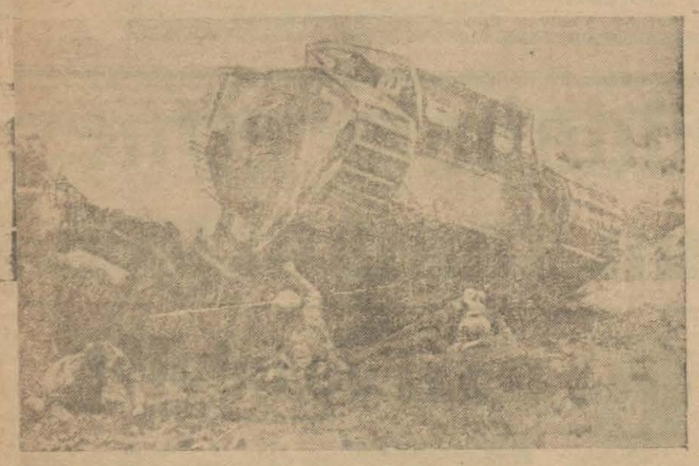

" Tahdidi teslihat „ sözlerine rağmen gittikçe mükemmel bir hale konan tanklardan biri

Her şey lafta kalıyor!

ansa Avrupanın en kuvvetli bir ikerî devleti olarak kalmak için hazırlanıyor

ütün devletlerin harp bütçeleri gün çtikçe kabarıyor ve tahdidi teslihat hikâyesi sürekli bir roman gibi devam ediyor..

risten yazılıyor: — Bir tan tahtidi teslihat lakırı, karada ve denizde tah- eslihat için hazırlıklar ya- ten diğer taraftan da her tin harp hazırlığı bitip mıyor. Yeni sene girdi. senesi sulhe doğru mu, doğru mu gidecek? Her yeni sene sulhun takvi- için yeniden atılacak bir dımlara şahit olacaktır. z malûm olan bir hakikat

o da bır taraftan sulhun esi yolunda çalışırken hazırlıkları da devam e- tir. Yeni neşredilen bir tikten anlaşılıyor ki bu- hahtidi teslihat teşebbüs- e ön ayak olan beş dev- Amerika, Japonya, Fran- giltere, İtalya'nın besle- orduların miktarı umu- bin başladığı 914 sene- i mevcuttan 300,000 kişi yor.

beş devletin bu günkü or- ın umumî mevcudu 00 adedine çıkmıştır. bu gün 725,000 kişilik ile yalnız Avrupanın belki bütün dünyanın en li ordusuna malik de- . Tabiîdir ki bu beş dev- ntiyat mevcudu bu he- hariçtir.

müthiş ordular için sarfe- üzere tahsis edilen pa- niktarına gelince; buna beş büyük dev- 13 te, yani umumî harp adan bir sene evvelki bütçeleri yekûnu bu para hesabile 26 milyar lyon frank imiş.Halbuki tar bu gün 70 milyara ır.

rika hükûmeti donan- in 928 - 29 senesinde 9 800 milyon sarfetmiştir. re ayni sene zarfında r 50 milyon frank, Fran- ilyar 500 milyon frank işlerdir.

kuvvetleri müthiş ..!

evletlerin hava kuvvet- rttırmak için sarfettik- eklerden ayrıca bahset- .Tayyareciliğe son de- emmiyet veren İngiltere Japonya, İtalya, Ame- i büyük devletlerin her ne kadar tayyaresi ol- anlatmak için şu resmî arı zikretmek kâfidir : şülmüş olur . Bu resmî rakam- lara dahil olmayan daha kim bilir nice tayyareleri vardır . Şimdi rakamları zikredebiliriz:

Tabiîdir ki yeni giren 930 senesi zarfında bitecek ve inşa edilecek olan tayyarelerin adedini ayrıca düşünmeli. Zengin, kuvvetli devletler alabildiklerine silâhlanıyorlar .

Avrupanın diğer bazı askerî devletleri vardır ki bunlar da seneden seneye harbiye bütçelerini arttırmak, askerî kuvvetlerini tezyit etmeğe devam ediyorlar. Meselâ Lehistan Avrupanın ortasında böyle bir devlettir. Gördüğümüz istatistikten anlaşıldığma göre Lehistan ordusu için 928 - 29 senesinde sarfedilen para 55 milyon Zloti miktarındadır . Lehistanda mühimmat fabrikalarında ve harp sanayiinde çalışan işçilerin miktarı 928 senesinde 54,430 kişi idi.

Fransada harp sanayii

Fransa mühimmat fabrikalarile, tayyare imalâthanelerile, tersane ve bahriye tezgâhlarile harp sanayiinde çok ilerlemiş bir memlekettir. Onun için eskidenberi Fransa Avrupanın sarraflığını ettiği gibi Avrupanın cephaneliğini de yapmakta dır. Her sene Fransız tezgâhlarına milyonlarca sipariş yapılmaktadır . Fransa Avrupa kıtasında ki devletlerin en kuvvetlisi oldu. 913 Senesinde, yani umumî harpten evvel Fransada hazarî ordunun mevcudu

588,000 kişi idi. Halbuki şimdi askerî hizmet bir seneye indirilmiştir ve ordunun mevcudu 770,000 kişiye çıkmıştır. Diğer taraftan bütün Fransanın seferberliğe alışması için alınan tedbirlere devam ediliyor. Fransa Avrupa kıtasında işgal ettiği mühim askerî mevkii ne pahasına olursa olsun bırakmamak azmindedir . . .

YENİ BİR KRUVAZÖR

ANCONE, 6 (A.A) — Nokolasyo dö Recco kruvazörü denize indirilmiştir.

RUSYA — İNGİLTERE

MOSKOVA, 5 (A.A) — İzvestiya gazetesi üçüncü enternasyonalin yaptığı propaganda münasebetile İngiltere hükûmetinin Rus sosyalist şûralar ittiha

Felemenke

Tamirat işi

Young plânı etrafında müzakerat

Şark tamirat komisyonunda görüşülecek meseleler

LAHEY, 6 (A.A) — M.Tardieu ve M. Briand fon Kürtiyüs M. Moldenhauer ve M. Wirth ile Almanya tarafından Young plânının icrası hususunda kusur ve ihmalde bulunulmasına karşı alınacak teminat sistemine dair görüşmüşlerdir.

M. Tardieu ile M. Briand tamirat meselesi hakkındaki Macar tezine dair kont Bethlen ile görüşmüştür.

Şark tamiratı komisyonu bugün saat 10 da toplanmıştır. Mezkûr komisyon Avusturyanın mükellefiyetleri meselesinin hal ve tesviyesile iştigal etmiş ve Bulgar murahhasını dinlemiş tir.

M. Loucheur, bugün saat 11 de Macaristanın mükellefiyetleri meselesinin hal ve tesviyesi hakkında İtalyan ve İngiliz murahhaslarile görüşecektir.

ŞARKA AİT TAMİRAT

LAHEY, 5 (A.A) — Şark tamiratı komisyonu yarın sabah toplanacaktır. Komisyon, Avusturyanın borçlarına ait meselelerin şimdiki safhası hakkında tetkikatta bulunacak, ondan sonra Bulgar murahhas heyetinin noktai nazarını dinliyecektir. Komisyon, salı günü sabahı yapacağı içtimada küçük itilâf hükûmetleri ile Macar murahhaslarının verecekleri izahatı istima edecektir. M. Loucheur, yarın İtalyan ve İngiliz murahhasları ile görüşecektir.

FRANSA HİSSESİNİ TERK-EDİYOR

PARİS 6 (A.A) —Petit parisyen gaztesine nazaran Fransa Macar tamiratındaki hissesini terketmeğe amadadır.

Ingilterede

Londra konferansı başlamadan evel

LONDRA, 5 (A.A) — Gazeteler, Londra konferansına memur Japon başmurahhasının Avusturalya suları da dahil olduğu halde büyük Okyanosun garp sahillerine ait olmak üzre bir ademi tecavüz misai akdini teklif etmek niyetinde olduğuna dair bir haber neşretmektedir.

Fransada

Almanya ile itilâf

PARİS, 5 (A.A) — Alman gazetelerinden birinin verdiği bir habere nazaran M. Briand ile M. fon Hoesch birinci kânunun 31 inde evvelce zaptedilmiş olan Alman emval ve emlâkinin tasfiye muamelesine nihayet verilmesine dair bir itilâf imza etmişlerdir.

BİR CANİ YAKALANDI

PARİS, 5 (A.A) — Emniyeti umumiye müdüriyeti kâh Oneinn ve kâh Malconm adını takman Lewis ismindeki beynelmilel br caniyi tevkif etmiştir. Bu adam Fransada, İtalyada, Belçikada, İsviçrede Felemenkte, İspanyada ve Portekizde müteaddit cürümler işlemiştir.

Italyada

Belçıka kralı Romada

ROMA, 5 (A.A) — Romaya gelen Belçika krall ve kraliçesi ile refakatlerinde bulunan prens ve prensesler istasyonda İtalya kralı ve kraliçesile İtalyan prensler tarafından karşılanmışlardır. Bundan sonra müsafirler Kirinal sarayma gitmişler, ora da Bulgar kralı, ecnebi prensler, M. Mussolini ile hükûmet erkânı tarafından selâmlanmışlardır.

FRANSIZ HEYETİ

PARİS, 5 (A.A.) — Mareşal Petain'in riyasetinde bir Rransız heyeti meb'usesi İtalya veliahti prens Hümber'in iz

Bugün

Konferans toplandıktân sonra

Aym üçüncü günü Felemenk payitahtında toplanan konferansa dair telgraflar gelmeğe başladı. Zaten birinci Lâhi konferansı dağılalı beri dört aydır bir takım mali heyetler Almanyada, Fransada toplanıp çalıştılar. Konferansın bilhassa üç meseleye son derece ehemmiyet vereceği anlaşılıyor. Tediyat bankası, Şark tamirat meselesi, ve bilhassa hepsinden çetin bir iş olarak da şu mesele: Almanya taahhüdatını ifa etmediği takdirde ne yapılacak?

Tediyat bankası Almanya ile alacaklıları arasında bir vasıta olacak. Fakat bu bankanın beynelmilel olacağı chemmiyetle düşünülerek bunun ileride bir kaç sarrafın elinde bütün dünya piyasasına hâkim olmasından korkuluyor.

Şark tamiratı denen meseleye gelince; Bulgaristan olsun, Macaristan olsun kendilerinden tamirat namı altında istenen parayı veremiyeceklerini, bunu indirmek lâzım olduğunu söylüyorlar. Bunun için şimdiye kadar her iki hükûmet bir çok teşebbüsatta bulundular. Fakat iş gene Lahi konferansına kaldı.

Üçüncü mesele diye bahsedilen cihet en mühimolan bir noktadır. Almanya taahhüdatını ifa etmezse ne yapılacak?... 924 senesinde Alman topraklarına asker gönderildi, buraları bir rehine olarak işgal altına alındı. Fakat artık oraları tahliye edilmiştir. Almanya verdiği sözü tutmaz, imzaladığı mukaveleye riayet etmezse gene asker gönderip bir kısım erazisini işgal mi edecekler?... Bunun için bütün müttefiklerin birleşmesi lâzım gelir ki işte buna imkân görülmüyor.

Almanya Young plânına riayet ederse kendisi için bunun faydalı olacağı söyleniyor. Fakat ölen Alman hariciye nazırı Stresemannın bir sözü varmış, diyormuş ki:

— On seneye kalmaz, Young plânı tatbik edilemez bir hale gelecektir!...

On sene az bir zaman mı? Her halde müteveffa hariciye nazırı zaman hususunda çok cömert davranmış. Çünkü on sene zarfında öyle şeyler olur ki insanın tahmini haricinde kalır.

İşte Almanya ile sabık müttefikler! On sene evel Almanyaya en ağır şartlar yükletilmiş, o da bunları ister istemez kabul etmişti. Halbuki şimdi böyle mi? Bundan sonra taahhüdatını yapmazsa ne çare bulunacak diye düşünülüyor!...

On senenin her türlü tahminler haricinde kalan büyük farkı değil mi?...

Bulgar kralı nerede.?

Berlinden yazılıyor: — Hususî bir mahiyette gecenlerde seyahate çıkan Bulgar kralı Boris buraya gelerek büyük hemşiresile görüşmüştür.Kral Borisin seyahatı bir müddet daha sürreceği anlaşılıyor. Kendisi yılbaşı münasebetile pederini de ziyaret etmek istediğinden Almanyanın Koburg şehrinde bulunan ihtiyar Ferdinandı görmek için oraya gitmiştir. Sabık Bulgar kralı Ferdinand orada sakin bir hayat geçirmektedir. Kral Boris in Almanyadan sonra İtalyaya geçeceği söyleniyor. Romada İtalya veliahtinin düğününde bulunacağı haber verilmektedir.

Kıral Boris

Amerikada

Varidat artıyor

WASHİNGTON,5 (A.A) — Son iki sene zarfında Amerikanın dahilî borçları 2 milyar dolar raddesinde eksilmiştir. Yeni malî senenin ilk altı ayına ait hazine varidatı geçen senekine nazaran 2 milyonluk bir fazla ile 2 milyar, 27 milyon doları bulmuştur.

Fransızlar Almanlara galip

PARİS, 5 (A.A)— Perlin ve Paris akımları arasında yapılan futbol maçında 11 oyuncu-

Bulgaristanda

Türk-Bulgar

Dostluk günden güne derinleşiyor

Sofya sefirimiz Husrev Beyin yeni beyanatı

Sofyadan yazılıyor: — Türk Bulgar dostluğu günden güne inkişaf etmektedir. Gerek Türk ve gereg Bulgar matbuatı iki memleket arasındaki münasebatın kuvvetlenmesi için çalışmaktadır.Başvekil M. Liyapçef tarafından verilen müsaade ile toplanan ilk Türk kongresi tarafeyn münasebatında çok iyi bir intiba bıraktı. Bu hususta Türkiye sefiri Husrev Bey Sofyanın maruf bir gazetesi olan Utru gazetesine yılbaşı münasebetile verdiği beyanatta demiştir ki:

— Sofyada ilk Türk kongresinin toplanması bizim efkârı umumiyemizde pek müsait bir intiba hasıl etmiştir. Bu kongrenin vermiş olduğu kararların tahakkuk etmesi iki millet ve

Husrev Bey

memleketin münasebatı dostanesini bir kat daha derinleştirecektir .

Yeni seneye girerken Bulgar milletine malî ve iktısadî müşkülâtı yenmesini temenni ederim.» Türkiye sefiri yeni sene münasebetile Zaria gazetesine de beyanatta bulunarak Türk Bulgar münasebatının daima dostane surette inkişaf ettiğini söylemiş ve her iki memleketin Balkan sulhünde tesriki mesai etmek suretile Balkan devletleri arasında devamlı surette sulh münasebatına hizmet ettiklerini söylemiştir .

Tam manasile ikiz !..

Amerikada doğmuş, onsekizer yaşında bir çift ikiz kız vardır. Bu bir çift kızın hususiyeti birbirlerine bitişik olarak doğmuş olmaları ve onsekiz senedenberi böylece yaşamalarıdır. Böyle doğan ikizler ilk defa görülmüş şeylerden değildir. Daha evvel de böyle doğan ve hâlâ yaşıyan Siyamlı hemşireler vardır. Esasen Amerikada doğmus olan bu kızlar da Siyam

Bitişik doğup büyüyen Gibb hemşireler

ı ana-babadan dünyaya gelmiş lermiş.

Bu bitişik kızlar Gibb hemşireler diye şöhret kazanmışlar,Amerikada senelerdenberi herkesin merakını celbederek para kazanmanın yolunu bulmuşlardır. Bunları şehriden şehire dolaştırıp teşhir eden bir adam ahiren İngiltereye gelerek Gibb hemşirelerin İngilterede de teş-

Son Haberler

Kambiyo alımının tanzimine matuf tedbirler

Başlanmış olan bir işin ikmali için yerli mamulâtı istimali mümkün olmıyan ahvalde bu iş gelecek seneye tehir edilecek

ANKARA, 6 (Telefonla) — Maliye Vekâleti resmî müessesat tarafından kambiyo alımının tanzimine matuf tedbirler hakkındaki Heyeti vekile kararnamesinin sureti tatbikina dair bir izahname hazırlamıştır. İzahname alâkadarlara tevzi edilmiştir. Kararnamenin birinci maddesinin müsaade ettiği hüküm izahnamede şöyle anlatılmıştır:

Bedeli gerek Türk parası ile tediye edilerek Türkiyedeki eşhastan mübayaa edilmiş olsun, gerek doğrudan doğruya memaliki ecnebiyeden sipariş edilmiş bulunsun bütün ecnebi mamulât ve müstahsalâtına bu hüküm şamildir. Ancak bu tarihten evvel mukaveleye raptedilmiş ve bu suretle devairi hükûmetçe taahhüt edilmiş işlerin ikmali zaruridir. Şu kadar ki bu işlerde dahi devletin menfaati haleldar olmamak şartile mukavelât ve taahhüdattaki ecnebi mallar yerine Türk malları ikamesine çalışılacak, kezalik başlanılmış olan her hangi bir işin ikmali için tedariki lâzım gelen ecnebi mamulât ve müstahsalâtı yerine yerli mamulât ve müstahsalâtın ikamesine itina edilecektir. Başlanmış olan bir işin ikmali için yerli mamulâtı istimali mümkün olmıyan ahvalde de bu iş gelecek seneye tehir edilecektir.

Yerli mevaddı iptidaiyede Türkiyede imal edilen ve içinde hiç bir ecnebi malzeme ve işçiliği bulunmıyan mensucat ve mamulât aslî anasırı teşkil eden malzeme kâmilen yerli olduğu halde yerli malzemeden yapılan kunduranın çivi ve ipliği, veya yerli kumaştan yapılan elbisenin iplik ve düğmesi gibi pek cüz'î teferruatı teşkil eden malzemesi yerli olmı Türkiyede mamul eşya ke yerli addolunur. Ancak Fransız köselesinin daha n tin olacağı tarzındaki mülâh za memleket dahilinde yapı bir ayakkabıda ecnebi mamu tı bu köselenin istimaline sebep teşkil edemiyecektir.

Bu suretle yerlerine ye mamulâtı istimal ve ikam kabil olmıyan ve senei âtiye tehiri mümkün bulunmıyan behemehal ecnebi mamulâtn dan olması lâzımgeln dem çivi, makine, cam gibi esyan ve yahut bir bina insaatın kısmen ecnebi mamulâtı olan istimali zarurî olan bazı malı menin miktarı hesap edilere bedeli 5000 liraya kadar i Maliye Vekâletinin muvafak tine, fazlası için de Heyeti v kilenin kararını almak lâzı gelmektedir.

İzahnamede hükûmet deva irinin bu yolda nasıl bir mua mele yapabilecekleri tafsilen zah olunmuştur. İzahnamen son maddesine göre demiryo ları, tramvay şirketleri, lima şirketeri, havagazı, elektri su, Şirketi hayriye, Haliç şi keti, belediye mezbahalarını i leten şirketler gibi müessesele gerek mübayaat ve inşaat v gerek istihlâkâtında kararnam hükümelrine riayet edecekler dir. Müstahdemlerine yekn sak elbise giydirmesi mutat o lan bu gibi şirketlerle müesse seler ve bankalar müstahdemi lebiselerine taalluk eden karar namedeki maddenin hükümle rine tâbi olacaklardır.

Her şirket nezdinde bulunan komiserler şirket mübayaatın mürakabe edecekler ve Maliye Vekâletine tebliğ edilmek üzre mercilerine aylık rapor gönde- receklerdir.

Millî tasarruf cemiyeti

Dün merkez heyeti toplanmış, iktısat ve neşriyat encümenleri teşkil edilmiştir

İZMİR, 6 A. A. — Şehrimizde teşkil edilen millî iktısat ve tasarruf cemiyeti şubesi azaları bugün ticaret odası salonunda içtima ederek idare heyetini seçmişlerdir.

ANKARA, 6 A. A. — Millî İktısat ve tasarruf cemiyetinin Meçitözü, Uzunköprü, Çatalca, Sivrihisar, Bozöyük, Burhaniye Taşköprü, Mersin, Bilecik şubeleri teşekkül etmiştir.

Ziraat Bankası tarafından cemiyete iki bin lira teberru edilmiştir.

ANKARA, 6 A.A. — Millî İktısat ve tasarruf cemiyeti merkezî heyeti bugün içtima ederek cemiyetin beş aylık bütçesini tetkik ve tasdvip etmiştir. Neşriyat encümenine Edirne meb'usu Zeki Mesut, İstanbul meb'usu Hamdullah Suphi, Menteşe mebusu Yunus Nadi, Artivin meb'usu Asım, Giresun meb'usu Hakkı Tarık, Bolu meb'usu Falih Rıfkı, Sivas mebusu Necmeddin Sadık, Deniz meb'usu Haydar Rüştü, Adana meb'usu Ferit Celâl, Balıkesi meb'usu Hayrettin, Aksara meb'usu Besim Atalay, Kocae meb'usu Reşit Saffet, Siirt me busu Mahmut, Ziraat aBnkas meclisi idare azasından Cevde Nasuhi ve köyhocası gazete sahibi Ali Vahit Beyler seçil miştir.

İktısat encümenine Sino meb'usu Yusuf Kemal İzmi meb'usu Celâl, Diyarbekir meb usu Zekâi, Bordur meb'usu Mu tafa Şeref, İstanbul meb'usu Hüseyin, Afyonkarahisar meb usu İzzet, Trabzon meb'usu Hasan, İktısat meclisi âlisi kâ tibi Nurullah Esat, Maadin fe mühendisi Hadi, maadin müdü rü Hayrettin, İktısat Vekâlet müsteşarı İhsan Abidin, Emlâ Bankası meclisi idare azasın dan Reufi Beyler intihap olun muşlardır. Umumî merkez he aym birinde toplanmağa kara vermiştir.

Şeker ve gaz inhisarları memurları

Ankara, 6 (Telefonla) — Hazirandan itibaren lağvedilecek olan şeker ve gaz inhisarları memurlarının açıkta kalmamasını temin için diğer ihisar idarelerinden inhilâl edecek memuriyetlere bunların tayin edilmes alâkadarlara tamim edilmiştir.

Millet meclisi

Ankara, 6 (A.A) — Meclis bugün reis vekili NurettinAli beyin riyasetinde toplanmışve müzakere edilecek mevat bulunmadığı cihetle cumartesi günü iç tima etmek üzre celseye nihaye verilmiştir.

Hanımlar:

On kânunusani cuma günü yerli mallarını teşhir günüdür o gün saat ikide Darülfünun konferans salonuna gelmeyi ihmal etmeyiniz

Karar cuma günü verilecek..

Doktorlar yerli ilâçları verdikleri takdirde ithalâtımız yarı yarıya inebilir

Her sene harice 6,000,000 lirava yakın ilâç parası veriyoruz. Cuma günkü içtimada neler görüşülecek?

Etıbba odası reisi Tevfik Salim Paşa

Eczacılar cemiyetinin teşebbüsile önümüzdeki cuma günü Sıhhiye müdüriyetinde bir içtima yapılacaktır. İçtimada hangi nevi müstahzaratın dahilde imal edilebileceği, yerli ilâç ve müstahzarların revacı gibi meseleler görüşülecektir. Eczacılar cemiyetinden aldığımız malûmata göre Avrupanın hazır ilâçlarına rağbet gittikçe fazlalaşmaktadır. Memleketimize bir sene zarfında giren hazır yabancı ilâçlarından gümrüklerce tespit edilen miktar 788,848 liraya baliğ olmaktadır. Sanayie müteâllik eczalardan 1,072,986 liralık, eczayi tıbbiyeden 795,395 liralık, Drogeri eczalarından 35,263 liralık, balık yağı ve mümasili toniklerden 110,740 liralık, alâtı tıbbiye 201,559 liralık, lâstik edevatından 50,000 liralık, kimyevî eczadan 1,601,187 liralık mevat ithal edilmiştir. Bunların mecmuu: (5,208,709) liraya baliğ olmaktadır.

Eczacılar cemiyetinin fikrine göre Avrupanın hazır ilâçları ithalâtının önüne geçebilmek pek kolaydır. Çünkü bu müstahzarların %70 - 80 ini memleketimizde yapmak mümkündür. Neosalvarsan gibi terkibi tamamen malûm almıyan bazı ilâçlar müstesna olmak üzere diğerlerini doktorlarımız reçete halinde hastalarına pekâlâ tavsiye edebilirler. Bu takdirde her sene Avrupaya giden (1) milyon liraya yakın paramızın 800,000 lirası memleketimizde kalmış olacaktır.

Eczacılarımız diyorlar ki:

— Doktorlar mecbur kalmadıkça müstahzar yazmamalıdır. Burada reçete halinde yapılacak ilâçlar mümasillerinden farklı olmamak şartile çok daha ucuza mal olacaktır.

Memleketimizde Avrupanın kilere ihtiyaç göstermiyecek pek çok şeyler yapılıyor. Ampül işleri, kuvvet ilâçlarının envaı, meyva tozları, müsekkin ilâçlar, müshil, öksürük hapları ve saire bu meyandadır. Yeter ki doktorlarımız, bunları hastalarına versinler. Halkta maâtteessüf, yerli hazır ilâçlara karşı itimatsızlık yerleşmiş bir kanaat halindedir. Rağbet bir kere başlarsa daha pek çok faydalı ilâçlar istihzar edilmesi mümkündür.

Bir Eczayi tıbbiye deposu sahibi, demiştir ki:

— Yerli müstahzaratın kat'î olarak rağbet göreceğini ve doktorlarca tavsiye edileceğini bilseydim bir sene zarfında yüz kane müstahzar yapardım. Hakıkta Avrupa müstahzaratına karşı mevcut olan müfrit itimat hakkında size bir fikir vermek için şunu söyliyeyim: Kinolaroş isminde bir kınakına ilâcı vardır. Bu ilâcın bizde mümasilleri bulunduğu için Sıhhiye vekâletince ithali menedilmiştir. Öyle iken, şişesini (3) liraya kadar arayanlar vardır. Bu arada kuvvet şuruplarını, müshil haplarını ve saireyi sayabiliriz.

Eczacılar cemiyeti reisi ve umumî kâtipleri
H. Hüsnü, Nizamettin Beyler

Spor

Şild maçları

Futbol heyetinden: 1-3/1/30 cuma günü icra edilen İstanbul muhtelitleri maçlarına meşru mazeretleri veya hasta bulunmaları sebebile gelemiyecekleri Heyetimize evvelce ihbar eden Fenerbahçeden Zeki Adettin, Galatasaraydan Rasim Rebii, Üsküdardan Rüştü, Süleymaniyeden Necdet, Kasımpaşadan Zeki beyler hakkında hiç bir muamelenin ifasına lüzum görülmemiş ve Süleymaniye kulübünden İhsan ve Beyoğlu kulübünden Halil beyler daveti vakıaya icabet etmediklerinden iki resmî müsabakaya iştirakten menedilmişlerdir.

2 - *Şild maçları:*

Fenerbahçe - İstanbulspor, saat 13.15 Hakem Sedat Riza B. Galatasaray - Üsküdar, saat 15 Hakem Hikmet B.

Milliyet kupası Kadıköy sahasında

İstanbulspor - A. H. saat 11. Hakem: Saim Turgut B.

Fatih dairesinde

Fatih dairesinde nikâhları icra edilenlerin isimleri şunlardır:

Osman ef. ile Fatma H., Avni ef. ile Feride H., Halit ef. ile Havva H., Hayri ef ile Zübeyde H., Haydar ef. ile Kevser H. İbrahim ef. ile Şaziye H., Basri ef. ile Zerin H.

—o—

Beyazıt dairesinde

Beyazıt dairesinde nikâhları icra edilenlerin esamisi şudur:

Ali Kâzım B. ile Sabriye H., Ali Sezai B. ile Fatma H., Asaf ef. ile Hatice H., Mehmet Salih ef. ile Gülizar H., Ali Necati B. ile Halide H., Samuil ef.ile Rahil H., Yahram ef. ile Bercuhi

Radyo şirketinin vaziyeti

Şirket faaliyetini tevsi edecek mi?

Şirket müdürü atiden ümitvar

Radyo şirketinin vaziyeti ve neşriyatı son günlerde bir hayli dedikodulara sebep olmakta ve faaliyetinin tevsii talep edilmektedir.

Buna imkân olup olmadığı ve şirketin vaziyetinin ne olduğu hakkında müracaat ettiğimiz Radyo müdürü Hamdi B. şu izahatı vermiştir:

— Şirket, memlekette yep yeni bir şey olan radyonun ve radyo fikrinin intişarı için 3 senedenberi çalışmaktadır. İmkân nisbetinde elinden gelen her şeyi yapmağa da çalışıyor.

Her şeyde olduğu gibi belki bunda da bazı yanlışlar yapılmıştır. Bununla beraber diğer memleketlerde de ilk radyonun tesisi senelerinde bugünkü rağbet görülmemiş ve her yerde radyo istasyonları ilk bir iki senesinde büyük krizler geçirmiştir. Bunlar bu devreyi hükûmetin yardımile geçirebilmişlerdir.

Memleketimizde de aynı vaziyet vardır. Diğer memleketlerde bu vaziyete karşı çare olarak bir taraftan hükûmetin maddî muaveneti diğer taraftan emisyon istasyonlarının bu hukukunu tamamen siyanet edecek ve gizli olarak dinliyenler aleyhine şiddetli takibatı icap ettirecek kanunlar neşredilmiştir. Nitekim bu gibi yeni ihtiralara en meraklı bir zemin teşkil eden Amerikada ilk istasyonun bir kaç binden fazla abonesi yokken bugün yalnız Şimalî Amerikada 11 milyon abone vardır.

Bizde de bugünün geleceğinden eminim. Bizde de bu vazivetin hasıl olmasına kadar hükûmetin yardımı lâzımdır.,,

Postada

Türkiye-Yugoslavya arasında tayyareile koli mukavelesi

Posta idaresi Yugoslavya ile tayyare vasıtasile koli muamelesi yapabilmek için tetkikatta bulunmaktadır. Tetkikat müsbet netice verirse hava kolilerine başlanacaktır.

—o—

Mühürler bulunamadı

Posta idaresinin mühürleri elân bulunmamıştır. Posta idaresi müteahhit aleyhine dava ikame edecektir.

Marmara faciası

Mesuliyet Yunan kaptanına aıttir

Marmaradaki müsademe tahkikatına devam olunmaktadır.

Kazayı tahkike memur heyet dahl bulunan ticareti bahriye fen kısım memurları, alınan ifadeler üzerinde tetkikler yaparak vasil olduğu neticeyi bir rapor halinde adliyeye verilmiştir. Raporda, Yunan vapurunun, men'i müsademe nizamnamesinin 25-26 inci maddelerine nazaran, müsademe gayri kabili ictinap bir hale gelditensonra istaper ve tornestan yapması lâzım gelirken yapmadığı binaenaleyh muhtî olduğu tespit edilmektedir.

Varna vapurunun, 26 yolcusile beraber garkına sebebiyet veren "Hırisi,, vapuru, müsademe neticesinde baş taraftan aldığı rahnenin tamiri için dün İstinye havuzuna girmiştir. Fakat bu esnada da bazı kazalara sebebiyet vermiş, o civardaki balıkçılara ait ağları parçalamış, rıhtımı tahrip etmiştir.

Cevdet ve İshak B.ler

Ali Cenani beyin ticaret şirketleri Kütahya meb'usu Cevdet ve Diyarbekir meb'usu İshak Refet beyler şehrimiz egelmşlerdir. Mumaileyhi Ali Ce-

Iki mesele

Ticaret odası meclisi toplanıyor

Asma köprü ve memurlara ikramiye meseleleri görüşülecek

Recep B. Necip B.

Üç haftadan ber toplanmıyan ticaret odası meclisi yarın içtima edecektair. Bu içtimada bilhassa iki mühim mesele vardır. Asma köprü ve bütçenin tetkiki.

Bundan takriben iki ay kadar evvel oda ikinci reisi Necip B. Oda meclisinin tensibi üzerine Şehremini Muhiddin B. le temas etmiş ve Gazi köprüsünün niçin asma olarak yapılmadığını sormuştu.

Necip B. o vakitten beri yapılan üç içtimada kâh unutulduğundan Ankarada bulunduğu için içtmaa iştrak edememesinden meclise zu teması hakkinda izahat verememişti. Yarınki için içtimaa iştirak edememe Ayni zamanda Odanın bütçesi de müzakere edilecektir. Bütçe ye ikramiye faslı da konmuştur.

İkramiye verilmesinin en şidli taraftarlardan olan Hacı Recep B. dün bir muharrirmze demiştir ki:

— Memurlara ve müstahdimlere ikramiye verilmesi faslını nihayet bütçeye koydurduk. Tabii bundan çok memnunum.,,

Üçüncü köprü

Eyiple Sütlüce arasında kurulması düşünülüyor

Gazi köprüsü projesini yapan M. Piju'nun bugünlerde şehrimize gelmesi beklenmektedir. Gazi köprüsü inşa edildikten sonra Unkapanı köprüsünün ikiye ayrılarak 200 metreden ibaret bir kısmının Sütlüceye ve 280 metreden ibaret mütebaki kısmının da Haskö yle Balat arasına konacağı söylenmekte ise de bu şekil doğru değildir. Yalnız yeni köprü yapıldıktan sonra Unkapanı köprüsünün bir kısmından istifade edilerek bunun Sütlüce ile Eyip arasına konulması düşünülmektedir.

Henüz takarrür etmiş bir şekil yoktur.

Deniz kazası

Hüdaverdi battı altı kişi boğuldu

Bir iki gün evvel Karadenizde şiddetli bir fırtanın hükûm sürdüğünü yazmıştık. Liman idaresine gelen malûmata nazaran, bu defaki fırtına bir faciaya sebebiyet vermiş, İki gün evvel, fırtınanın dehşetle hüküm sürmesine rağmen Yahya reisin 25 tonluk Hüdaverdi yelkenlisi odun hammulesi, beş müretteba tı ve bir yolcusile Kafken'den İstanbula müteveccihen hareket etmiştir.

İskeleye toplanan halkın vaki ihtarlarına rağmen Yalıya reis hareketine ısrar etmiştir.

Yelkenli, Kefenden hareketinden sonra saatlerce dalgalar arasında bocalamış ve nihayet, Şile yakınlarında bütün mürettebatile beraber garkolmuştur.

Barlarda kadın garsonler

Bütün barlardan kadın garsonların kaldırılacağı doğru değildir.

Vilâyet barları mıntakalara ayıracak ve kadın garson bulundurabilecek barların mahal ve adetlerini tahdit edecektir. Bazı büyük barların kadın garson

POLİSTE

Şüpheli ölüm

Cesed dün Morga göneerildi

Yirmi gün evvel dükkânında çalıştığı sırada kazaen kulağına çivi batmış olan Beşiktaşlı aşçı Hamdi Ef. dün vefat etmiştir. Belediye doktoru tarafından yapılan muayenede kulağından kan geldiği görülerek ölüm şüpheli bulunmuş ve cesedin zabıtaca muayenesine lüzum görülmüştür.

—o—

Bevoğlunda yangın

Dün, Taksimde İmam sokağında Hırıstonun evininin bacaları tutuşmuşsada derhal söndürülmüştür.

—o—

Üç dükkâna hırsız girmiş

Dün gece Mısır çarşısında Ketenciler caddesinde meçhul sarikler tarafından üç dükkâna girilmiş.

—o—

Oldüren beygirler

Maltepede Hüseyin ağanın araba beygirleri ürkerek kaçmış ve Dramalı Aliye çarparak öldürmüştür.

—o—

Dostnnu vurmak istemiş

Yüksek kaldırımda oturan Mari isminde bir kadına dostu seyyar manav İsrail bıçak çekmiştir. İsrail dostunu yaralarken halk tarafından yakalanmıştır.

—o—

Beş teneke çalınmış

Tütün gümrüğünde yağcı Yorginin dükkânına dün gece hırsız girmiş ve 5 teneke yağ çalarak kaçmıştır.

—o—

Büyükderede yangın

Büyükderede muhtar Mehmet Ali efendinin evinde mangaldan sıçrayan kıvılcımla yangın çıkmışsa da söndürülmüştür.

—o—

Sokak haydutları

Pangaltıda oturan Zehra hanım gece evine gelirken iki meçhul şahıs önüne çıkmış ve çantasını gasp ederek kaçmışlardır.

—o—

Tahtakalede cerh

Tahtakalede seyyar manav Arif çavuş ile Hasan çavuş kavga etmişler ve birbirlerini yaralamışlardır.

Anneler birliği

Bayramda fakir çocuklara elbise verilecek

Anneler birliği dün saat 15te Himayeietfal merkezinde içtima ederek bazı kararlar ittihaz etmiştir.Birlik, hazırlamaktaolduğu çocuk kundoklarının bitmesini müteakip, bayramda fakir çocuklara verilecek elbiselrin ihzarına başlayacaktır. Bu elbiseler yerli kumaştan yapılacaktır.

inhisarlarda

İkramiye parasile bina alındı

Tütün inhisar idaresi tarafından her sene baş memurlara verilen ikramiye bu sene verilmemiştir.

Bu sen verilmek üzre bütçenin ikramiye faslına 80,000 lira tahsis edilmiş isede bilâhara bu para ile tütün inhisar idaresi karşısındaki mesdutRus ticareti hariciye bankası binasının satın alınmasına karar verilmiştir.

İdare namına 80 bin liraya alınan bu binaya kalemlerden bazıları nakledilmiştir. Bir taraftan ikramiye alamıyan memurlar bu işten gayrı memnun oldukları gibi bir taraftan da esasen hiç ihtiyaç olmıyan bu binanın o kadar değeri olmadığı ve dairenin iki binaya taksim edilmesi

Mahkemelerde

Divanyolu cinayeti

Duble İsmail 5 sene hapse 1000 liraya mahküm oldu

Divan yolunda bir kavga esnasında Cemal efendiyi öldüren Duble İsmali ve arkadaşlarıMustafa ile Mehmet Eminin muhakemelerine devam olundu.

Mahkeme salonu dış kapılara kadar dolmuş ve uzun seneler görülmeyen bir kalabalık hasıl olmuştu. Mustafa çavuşun idaresindeki adliye jandarma karakolu intizamı temin için tedbirit tihaz etmiştir.

Maznun vekilleri tarafından müdafaalar yapıldı. Neticede Nusret Beyin riyasetindeki hakimler heyeti kararını verdi:

Maznunlardan Mustafa ve Mehmet Emin ittifakla beraet kararı aldılar. Katli İsmailin ise ittifakla failiyetne ve ekseriyetle 452 inci madde mucibinsce5 sene ağır hapse ve 1000 lira tazminata mahkûmiyetine karar verildi.

—o—

Tütün inhisarı memurlarının muhakemesi

Dün sabah ağırcezada ütün inhisar memurlarından Şükrü, sevkiyat ve levazım müdürü Ferit, muavini Adil, muhasebeci Kâmil, Talât, Zahit beylerin muhakemesine başlandı.

Hadise hakkında fezlikeyi tanzim eden müfettiş Bedri Nedim ve Reşt beylerin raporları okunan ve Reşit beylerin raporları okunlâstan, müdür Ferit ve muavini Adil bylerin mürakabe vazifesini lâyikile ademi ifadan, muhasiplerin, muhasiplik, vazifelerini ifa etmemek suretile ihtilâsın tezeyüdü ne sebebiyet vermekten lüzumu mu hakemeleri kararlaştırıldığı yazılıyordu. Şükrü B. istiçvabında ihtilâs suretinde gösterilmek istenen 3 bin küsur liranın Haydarpaşada ambardan ambara sevk esnasında hamaliye, navlun gibi mahallere sarfedilen ve makbuzları zyaa uğramış paralar olduğunu bildirdi. Müdür Ferit ve muavini Adil beyler ise istiçvaplarında muttefikan:

— Müdüriyet umumî surette vazaifi kontrol ve direktif vermek vaziyetindedir. Yoksa hesabatı tetkik etmek bize ait değildir.,, dediler.

Diğer üç muhasip de memuriyetleri esnasında devren hesap almadıklarını ve hesaatı kapattıklarını beyan ettiler.

Mahkeme tahkikatı yapan müfettişlerin celbi için talik olundu.

—o—

Posta müvezziinin mahkûmiyeti

Pendik posta müvezzii iken bordrolara sahte imza vazetmek ve mektuplar derunundaki mebaliği sirkat etmekten maznun bulunan Ahmet Şükrü efendi hakkında dün karar verilmiştir.

Mahkeme imza taklidi meselesinden Şükrü efendinin beraetine ittifakla, para çalmak nok tasından 3 ay hapse konulmasına ve bu cezanın teciline ekseriyetle karar verdi.

—o—

Mahmut Efendinin tahliye talebi reddolunmuştur

Gazete ve müessesat namına dolandırıcılık etmekten mevkuf bulunan Mahmut Saim ef. hakkındaki istintak tahkikatı devam etmektetir. Maznun tahliye talebinde bulunmuş ve bu alep reddolunmuştur. Diğer taraftan Mahmut efendi gazetlere aldığı ilânlarda gazete idâreleri namına hareeket ettiğini söylemiş olduğundan bu husus idarehanelerden tahkik olunacaktır.

Marmaradaki balıkçılık mektebi

Marmara adasında açılan balıkçılık mektebine pe kaz talebe girmiştir.

Balıkçılar cemiyeti bu mektepten hiç istifade edilmediğine kanidir. Balıkçılık mektebinden daha fazla istfade edlimesi için

Tek tak

Emanetçe esas kabul edi

Fakat bunun mühlet veri

Tek taksi hakkınd detaten beri devam kat bitmiştir. Emanet sanayi şubesi bu hus por tanzim ederek he ye müdüriyetine ver kine şubelerince az n az benzin sarfı gibi h zarı dikkate almarak len tek taksi şekli he yece tetkik olunmak taksi esas itibarile ka tir. Yalnız şimdilik sada mevcut iki bine mobilin hemen kald imkân olmadığından bir care düşünülmekt

enaleyh ilân edilecek ten itibaren tek taks muvafık olmayan oto memlekete ithalinin n dema eskimek veya s lerle piyasadan çekile ların yerine de tek taks men suretile bir müd bütün otomobillerin t olmasının temini düşü dir. Hususî otomobille kayde tabi olmayacakt

Şoförlüğe talip Muamm

Kadın şof

Muammer H. bu muayene edilec

Takside çalışmak üzr caat eden Muammer istidası Cerrahpaşa ha ne havale edilmiştir. mer H. bugün sıhhî m tabi tutulacak ve bir sonra da imtihan edil İspatı ehliyet eylediği de ehliyetnamesi verile

Emanete tasar

En ziyade maa müteferikadaol

Şehremanetinin 930 bütçesinde yapılması ica tasarruf hakkında her ş di kısmına ait olmak üz kat yapmaktadır. Ya matlûp tasarruf en fazla ve müteferrika fasılları caktır Çünkü umumî nazaran maaş faslı oldu sek görülmektedir. Yen de şuabat ve daire müdü sınıfa ayrılmakta ve b aşlar ücrete kalbedilme Matlûp tasarruf yapıldı Dahiliye vekâletinin te den geçtikten sonra yen Cemiyeti belediyeye sev cektir.

Hilâliahmerde iç

Hilâli ahmer heyeti r yesi, dün saat 15 te içtim tir. İçtimada, Hilâli ahm nat evinin el işlerinin islâ mn için bir proje hazırl na karar vermiştir. SaSn de yapılacak işlerin verli

Milliyet

Asrın Umdesi "*Milliyet*" tir

7 Kânunusani 1930

DAREHANE — Ankara caddesi No. 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul

Telefon numaraları: İstanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRETLERİ

	Türkiye için	Hariç için
aylığı	400 kuruş	800 kuruş
„	750 „	1400 „
„	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nushalar 10 kuruştur.

Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilânlarm mesuliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Dün hararet en çok 7,5 en az 6 derece idi. Bugün rüzgâr poyraz esecek ve yağmur muhtemeldir.

FELEK

Zehirli yapraklar

Nebatat imtihanı olsam da bana dünyada en zehirli yaprak nedir diye sorsalar:

— Kaçak sigare kâğıdı! Cevabını veririm. Çünkü mübareğin her yapragına bilmem kaç kuruş ceza alınıyor.. Alınıyor ve yine kaçakçılığın önü alınamıyor. Bana kalırsa kaçakçılığın önünü almak için kaçakçılığa mahal bırakmamalı, kaçakçıla müşteri kalmamalı. Vaktiyle sigara kâğıdı serbest satılırken Tütün inhisar idaresi kaçakçılığının içilmesine mani olmak için sigara kâğıdını inhisara almış ve her pakete bir defter koymak tütünle birlikte satmaya başladı. Yeni ve ikinci bir kaçakçılığa yol açmasına rağmen iyi ameli ve iyi idi. Lâkin bu gün şimdi her pakete okadar sigara kâğıdı koymaktadır ki evvelden kaçak tütün ve yahut sigara kâğıdı ile hiç alâkası olmayanlar, şimdi Rejinin tütünü içmek için kaçak kâğıt aramaya mecbur oluyorlar. Çükü, inhisar idaresinin paketlere koyduğu kâğıtlar, bilhassa ince sigara içen kadınlara bir paket tütün içirmeye kâfi gelmiyor.. Acaba bu defterlere onar yaprak ilâve edilse pek mi güç olacak?

Ayının edebiyat âlemine duhulü

Dünkü "Milliyet"in edebiyat sahifasında bir şiir gördüm. Sizinle nakle müsaade buyurun:

„O dağlar başında gamla çeken bir ayı,
Karlarda haykırarak nasıl çıkarsa inden,
Ben de bu sabah terkettim inzivayı,
Ve haykıracağım eteğinde derinden„

Ayların edebiyat âlemine duhullerini tesbit eden bu parça sahayanı dikkat ve ayıya benzetmek istiyen şairi "orijinal„ bulmaz mısınız?

Telâkki ettim: Acaba iri yarı

Mühim kararlar

Vâtife söylemiyorum. Ben bazan ipin ucunu kaçırıyorum galibâ: Çünkü muhakememde bir zirzopluk hasıl oldu: Meselâ Cemiyeti Belediye İstanbulda 300 sokağın adını değiştirmiş. Vilâyet encümeni de Pavli adasına "Safa„ ismini vermiş.. Alâ şeyler amma başka yapacak iş mi yok? Diğer bir süal aklıma geliyor. Tabiî bu doğru bir görüş değil... Muhakkak ki muhakememde bozukluk var... İşin fenası şimdi Peyamî Safa bir müddet sonra Kont dö Monte Kristo'nun Monte Kristo ismindeki adaya tasarrufuna benzer bir şekli tasarrufla Safa adasını kendisine maletmeğe kalkarsa hak kazanabilir... Bana sorsalar behemehal adanın adı değişmek lâzım ise "Pire adası„ derdim. Geçen sene oraya gidenler bu tesmiyenin ne kadar haklı olduğunu bilirler.

FELEK

Mektepliler müsabakası

1930 bütçesi

34 üncü haftanın 3 üncülüğünü Darüşşafaka lisesinden 964 Abbas Bey kazanmıştır. Yazısı şudur:

Bu haftanın en mühim haberi 1929 bütçesini temiz bir sürette idare eden İsmet paşa hükûmetinin 1930 bütçesini de 1929 bütçesine nispetle 2425849 lira fazlasile 222,834,330 lira olarak meclise takdim etmesidir. Milletin alın terile kazandığı ve gene milletin refah ve saadetine sarf edilecek olan yeni bütçemiz büyük bir tasarruf ve gayretle vücude getirilmiştir.

Bu sene bütçesinin tanziminde en ziyade nazarî dikkati celbeden karar tahsisatın dörtte birinin halkın sıhhati, istirahati ve irfan yollarında serbestçe yürüyebilmesi için ayrılan paradır. İsmet paşa kabinesi varidat faslını 222,990,000 mesarifat faslını ise muktesidane ve doğru hesabatla 188,000 lira hazine lehine olmak üzere 222,334 bin lira olarak kabul etmişti.

Masarifat faslında geçen seneye nisbetle kabarık bir yekûn tutan Nafia tasisatı 43,006,000 liradır. Buradan anlaşıldığı veçhile hükûmetimizin en mühim gayelerinden biri saltanat devrinde ihmal edilen vatanı demir ağlarla örmek ve Türk iktısadiyatını parlatmaktır.

Bütçenin tanzimi esnasında vergilerde mükellefleri memnun edecek ve hükûmet tatbikatını kolaylaştıracak bazı tadilât yapılmıştır. Memlekette hayvanata verilen ehemmiyet ve vesaitin artması neticesi olarak sayım ve maadin rusumlarının getirdiği varidat gün geçtikçe kabarmaktadır. Bütün bu rakamlar gösteriyor ki 1930 a sağlam bir bütçe ile girdik. Şüpesiz 1930 bütçesinin semeresini 1931 de tasarruf mücadelesinin ve İsmet Pş. kabinesinin gayreti sayesinde tamir edilmiş bir mazi ve parlak bir istikbâlle tesit edeceğiz.

Küçük Hikâye

Paskalya gecesi

Esrarengiz bir kaç tablo

Yazan: *André Dahl*

— 1 —

«Sen — Brüno kilisesi. Rahip papaz yamağı ile konuşur.»

Rahip — Anlıyor musun Güiyon? Şimdi bir telgraf geldi. Cumartesi günü rahip Leten burda vaız verecekmiş.

Yamak — Âlâ!

Rahip — Bu kilisede ses iyi duyulmaz. Çok kalabalık da olacak. Bunun için bir mikrofonla iki tane oparlör koyduracağım. Git bana elektrikçiyi çağır.

— 2 —

Rahip — Bonjur mösyö Blandaz. Sizi acele bir iş için çağırdım. Bir mikrofonla iki oparlör istiyorum.

Blandaz — Kolay efendim.

Rahip — Yalnız mikrofonla oparlörler görünmesin.

Blandaz — Peki. Ne günü lâzım?

Rahip — Öbür gün.

Blandaz — Hazırdır.

— 3 —

Blandaz — Majörel nerede? Bu gün Sen - Brüno kilisesine oparlör koyacaktı.

Griju — Pariste kaldı. Bir asansör tavana çıkmış onunla oğraşıyor. Burdaki işi belki ben yapabilirim.

Blandaz — Yaparsın ya... Mikrofonu İsanın başı arkasına koyacaksın.

Griju — Neresine?

Blandaz — Arkasındaki oyuk yere. Oparlörlerin biri orgun yanında öteki kurşünün arkasına konulacak. Haydi, iki saat sonra iş bitmiş olmalıdır.

— 4 —

Grijü — Ömrümde kiliseye girmiş insan değilim. İsa nerede?.. Hah, buldum.

«Mikrofonu günah çıkartmağa mahsus olan locanın içindeki hazreti İsanın heykelinin başına koyar.»

— 5 —

Rahip — Mikrofonla oparlörleri koyduk amma tecrübe edemedik. Herneyse (Halka) Rahip Letenin vazından evvel dua edeceğiz.

Halk — Amin...

Rahip — Vaazdan sonra günah çıkartmak isteyenler locama gelebilirler...

«Dua başlar...»

— 6 —

Rahip — Duâ bitti. Amma oparlörlerden ses çıkmadı. Ayar edemedik galiba... Herneyse, hele günah çıkartmağa başlıyalım.

«Günah çıkartmağa mahsus olan locanın kapısını açar.»

— Seni dinliyorum evlâdım!

Oparlör - Gür bir sesle — Rahip efendi, kocama on senedir ihanet ediyorum. Köy halkının metresiyim. Daha geçen hafta eczacı çırçıplak soyunmamı istedi. Üç kere günaha girdim. Üçüncüsünde....

M. M.

MİLLİYETİN EĞLENCELERİ

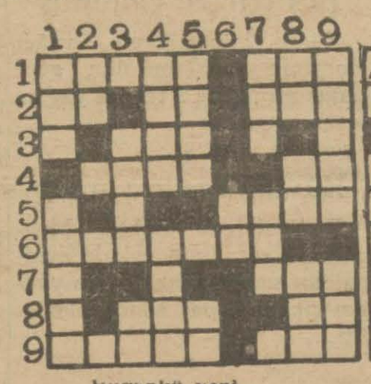

Bugünkü yeni bilmecemiz

Dünkü bilmecemizin halledilmiş şekli

SOLDAN SAĞA:

1 — Serpuş (5). Pençereye geçirilen (3)
2 — Zaman (2). Beygir (2) Doğurtan (3)
3 — İstikbal (3)
4 — Az sıcak (4) Boyama.
5 — Tabeden (4)
6 — Kayırmak (7)
7 — İşaret (3)
8 — Valde (3). Ezmekten emrihazır (2)
9 — Kapan (5). Bir kutup hayvan (3).

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Mustesna (3). Anahtarın arkadaşı (5).
2 — Zaman (2).
3 — Aletler (4). Çok değil (2).
4 — Sert (4). Yoketmek (4).
5 — Eski (4). Beyaz (2).
6 — Uzak maaşı (2).
7 — Çekmek (3). İsyan eden (3)
8 — Su (2) Baba (2). Rakı (3).
9 — Mahal (5). Bir diş ismi (3).

İttihadı Millî

Türk sigorta şirketi

Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz. Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir

Merkezi İdaresi: Galatada Ünyon Hanındadır

Acentesi bulunmayan şehirlerde acente aranmaktadır

Telefon: Beyoğlu - 2003

RADYO PROGRAMI

7. 1. 929 Programları

(İstanbul ayarile)

İstanbul 1200 m. 5 Kw.

17,30 - 18.00 Saz heyeti? Borsa haberleri.
18,30 20.3: Jazz - band: Orkestra: Anber, Tra Diavolo, ouverture. Manfred. İnanitc, Delibes. Sancme Fantasie Sgambatti. Serenade - Valse, Lamav. La Passion.
20,30 - 22.30 Saz heyeti, Anadolu ajansı haberleri.

—o—

Belgrad 429 m.

16. Tzigan orkestrası
18.40 Millî şarkılar
21. Noel şarkılar
22.10 Millî havalar (Orkestra)
23.10 "Mon Repos" orkestrası

—o—

Budapeşte 550 m. 20 kw.

18. Gramofon
19,35 Fransızca dersi
20,10 Tzigan orkestrası
21,30 Opera orkestrası konseri
23,30 Dunapalota oteli jazz - bandı.

—o—

Bükreş 394 m. 12 kw.

16,30 Jazz - band
20. Radyo orkestrası
20,30 Konferans
20,45 Radyo orkestrası

—o—

Katovic 408 m. 10 kw

18,45 Konser (Varşova'dan)
20,50 Opera (Poznan operasından)

—o—

Moravska - Ostrava 263 m. 10 kw.

17,30 Şarkı ve piano konseri
18,15 Rus romansları
19,20 Fransızça dersi (Bırnodan)
20,05 Askerî bando konseri (Birnodan) z z z z
22,30 Gramofon
23 Orkestra (Prağdan)

—o—

Prag 486 m. 5 kw.

17,30 Konser
19,20 Fransızça dersi
20,05 Şarkı ve orkestra
21 Askerî Bando konseri
22 Halk şarkıları
22.30 iano konseri
23,15 Autoklub orkestrası

—o—

Roma: 441 m. 50 kw.

18.30 Konser
22.02 Neşriyat veya orkestra konseri

—o—

Viyana: 516 m. 15 kw.

16.30 Orkestra
20. Fransızça dersi
20,35 İngilizçe dersi
21,50 Sau'at gecesi

Bilâhara Jazz - band ve program nihayetinde telsizle resim neşriyatı.

Vefat

Erkânı Harbiyei Umumiye reisi sabıkı Zeki Paşanın hemşiresi, Şehremaneti Memurin müdürü Samih Beyin kayın valdesi ve Jandarma Yüzbaşısı Fuat Bey ile Sandal Bedestanı muhasebecisi Avni Beyin valdeleri, Mütekaidini Ümerayı Askeriyeden Müslim Sıtkı Beyin refikaları Hatice Hanımefendi dün vefat etmiştir. Cenazesi aile makberi olan Bakırköy kabristanına defnedilmiştir.

Rahmetullah

Yarın akşam OPERA SİNEMASI ALTIN

Şarkılı ve sözlü muazzam filmini takdim edecektir.

Dünyanın bütün ekranlarında azim muzafferiyeler gören Metro Goldvin Mayer şirketinin sesli ve şarkılı bu muhteşem eserindeki bazı tablolar ve ezcümle ALTIN aramağa giden binlerce insanların birkar çıktı altında diri diri nasıl gömülü kaldıklarını tasvir eden tek sahne seyirciyi titretmektedir.

Mümessilleri: DOLORES DEL RİYO ve RALF FORBES

Biletlerinizi evvelden tedarik ediniz

Yarınki 8 kânunsani çarşamba akşamı

MELEK SİNEMASI

kitabı mukaddesten menkul meşhur bir vak'ayı ve ona müşabih olmak üzere Viyananın kabarelerinde, zevk ve sefahat yerlerinde geçmiş asri bir dramı musavver

JUDİT ve HOLOFERN

10 kısımlık büyük ve heyecanı aver filmi takdim edecektir, Mümessilesi olan Ruş dansözü

JIA RUSSKAIA

Bedii danslarında arzı endam edecektir

Bugün matinelerden itibaren FRANSIZ SİNEMASININ iraeye başlıyacağı SEFİLLER GEMİSİ

Esrarı engiz aşk ve ihtiras filminde meşhur sinema yıldızı

SONYA GULDMAR

arzı endam edecektir

Diğer mümessiller; RUDOLF KLAYN ROJ ve HELGA TOMA

İlâveten meşhur MAx ın yeni repertuvarı

Muvaffakıyetten muzafferiyete gitmekte olan ELHAMRA Sinemasının Dün akşam irae ettiği TAHTELBAHİR 44 çok müessir ve şayanı hayret, sesli sözlü ve şarkılı filmi bütün seyircilerin takdir ve alkışlarını celbetmiştir.

İlâveten: gayet mütenevvi ve merakaver FOX SESLİ ve SÖZLÜ DÜNYA HAVADİSLERİ

Yarınki çarşamba akşamı saat 21 1/2 da MAJİK Sinemasında MANOLESKU filminin son suvaresi JOSE PADİLLA ve refiklerinin veda temsili münasebetile husus program

FERAH SİNEMADA Yarın akşamdan itibaren mükemmel varyete ile dirlikte İMDAT! filmini görün

Kıraliçenin Yaveri

Yarın akşam Melek Sinemasında BÜYÜK SÜRPRİZ!! İstanbulda ilk defa olarak heyecanlı varyete Fiatlarda zammiyat yoktur

PERESTİŞ Mümessilesi BİLLİ DOV

"Milliyet„in tefrikası 33

çok yoruldu, fikren durgun.

Ben senin senelerden beri böyle yorulduğunu görmedim.

Şimdi görüyorsun işte.

Bu durgunluğun çalışmak-tan mütevellit olduğuna inanırım ki...

İnan.

Hayır, sen ne kadar çok çalışırsan, o kadar fazla neşesizlenirsin. Senin çalıştıkça keyfin gelir. Çalışmak seni bu hâle koymaz. Gözlerinde bile delilik var, bakışlarını tanımıyorum.

— Demek artık sana bakışlarım bile yabancı geliyor,. Âlâ!..

Calî bir hiddet rolü oynadı. Kendi silâhımı gene kendime çevirtmeğe çalışacaktı.

Yaklaştım, elini tuttum:

— Şefik!...

Ta gözlerinin içine bakıyordum:

— Kalbini görüyorum Şefik.. Kalbinde...

Sözümü kesti:,

— Anladım. Kalbinde başka bir kadın var, âşıksın! diyecektin.

— Evet.

— Yanılıyorsun. Eğer âşık olsaydım oturmazdım evden çıktığım yok.

— Sen birini seviyorsun Şefik.

Omuz silkti, gülümser gibi oldu:,

— Canım sevmek, âşık olmak ne demek?.. Ben mektep talebesi miyim?

— Keşke mektep talebesi olsaydın.

— Neden?

— O zaman korkmazdım. Senin yaşında bir adamın aşkından korkulur.

— Çocuk!..

— Çocuk deme... Bursa seyahatı...

— Kuzum bu meseleyi açma. Mademki İstanbuldayım, mademki geldim, artık Bursadan bahsetme.

— Öyle amma...

— Öylesi böylesi yok... Hem bu sorgu sual kâfi... Beni sorguya çekmemeni rica ederim.

— Bu sözlerimi sörgu mu telâkki ediyorsun?

— Evet.

— O başka... Yalnız yanıldığımı söylememe müsaade et. Ben hâkim değilim, mustantik hiç değilim. Sana bütün samimiyetile, bütün muhabbetile sığınmış bir kadınım.

— Sığınan kadın, sevdiği erkeği sıkboğaz etmez.

— Sözlerimi neden süi tevil ediyorsun? Haleti rühiyemi anlamaman için benden çok uzaklaşmış olman lâzım. Benden bu kadar mı uzaklaştın?

— Sana her zamanki gibi yakinim.

— Öyleyse değiştiğinin farkında değilsin. Zannettiğimden çok daha fazla değişmişsin. Ayni zamanda da bedbahtsın.

Gülümsedi, işi alâya vurmak istiyormuş gibi:

— Sen son zamanlarda çok roman okuyor musun? diye sordu.

Ben hiç bozmadım:

— Neden sordun?

— Okuduğun saçmaların tahtı tesirinde kalmışsın.

— Acaba?

— Muhakkak. Ben ne değiştim, ne de bedbahtım. Her zaman ne kadar mesutsam, gene o kadar mesudum. Saadetimden eksilmiş bir şey yok. Evime misafir davet etmek, bir alây sersemin gönlünü eğlendirmek istemiyorum. Biraz dinlenmeğe, başımı dinlemeğe hakkım vardır zannederim.

— Yapyalnız kalmağa bu kadar mı ihtiyacın var?

— Yapyalnız değilim, sen varsın.

— Benimle artık konuşmiyorsun. Konuşsan bile yarım ağızla konuşuyorsun.

— Senin asabın bozuk Nimet.

— Hayır Şefik, sen sinirlerinden muztaripsin.

— Eğer asabın muztarip olmasa, böyle çocukça, manasız şeyler tasavvur etmezsin.

— Ben manasız şeyler tasavvur etmiyorum, sen düşündüklerini benden gizliyorsun. Fikrinde, benden saklaman lâzım gelen şeyler var...

Şefik bir müddet sustu. Sonra, omuzlarından ağır bir yükü atıyormuş gibi:

— Farzet, ki var, dedi, ne olacak?..

— Ben de bunu anlamak istiyorum.

— İsteme ve bahsı kapat. Ben sustum. Bu mevzuu kurcalamak, ikimizi de müteessir etmekten başka bir şeye yaramıyacak.

— Böyle mi yaşayacağız?

Sert ve kısa cevap verdi:

— Evet.

Bu keskin cevaptan sonra, susacağımı zannetti. Susmadım:

— Ben böyle yaşamağa raftar değilim. Anlaşalım.

Kızıyordu, kızdığını farkettiriyordum.

— Anlaşacak bir şey yok.

— Var. Evet halinde var. Söyle ne oluyorsun? Nen var? Hasta mısın? Yeisinin sebebi nedir? Eğer hastaysan bir şey seni tedavi edeyim.

Derin bir göğüs geçirdi:

— Eğer hasta olsaydım, kendimi sana tedavi ettirirdim. Amma hasta değilim. Sükûnu huzura, sessizliğe, üzlete ihtiyacım var. Tecesüs ve hafiflik sinirimi bozuyor, beni rahat bırakın, işte bu kadar... Şimdi musaade ette biraz çalışayım. Nimetçiğim...

Masasının üstünde ki kâğıtları karıştırmağa başladı.

O gün, ağzından fazla sözü alamıyacağını anladım. Hakikaten öğreneceğimi öğrenmiştim.

(Bitmedi)

Memlekette

Feci otomobil kazası

Gelin güveyle giden otomobil uçuruma yuvarlandı 8 yaralı var

İzmirde Kemal paşa yolunda ışıklar köprüsünün üzerinde büyük bir facia olmuş ve otomobil bütün sür'atile giderken dere ye uçmuş, 8 kişi muhtelif mahallerinden yaralanmıştır.

Otomobil, gerdeğe girecek olan iki genç çifti Salihliye götürüyormuş..

Gelin, Namazgâhta 29 numarada Hasan kerimesi Esma hanımdır. Esma hanım 19 yaşlarında sempatik, zarif ve sevimli bir kızcağızdır. Elinden ve yüzünden yaralıdır. Gelinlik elbisesi kan içinde kalmıştır. Zavallı genç kız şunları söylemiştir:

— Araphanımdan otomobile bindik. Kokluca önlerine kadar iyi gittik. Buralarda şoför değişti. Koklucadan sonra artık o kadar sür'atle gidiyorduk ki birkaç defa şoföre:

—Aman acele gitme,

Dedik, fakat dinletemedik. İlerde Işıklar köprüsüne yaklaşıyorduk. Otomobil dönemeçte lereye doğru gidiyordu. Düşünneğe vakit kalmamıştı. Gözlerimi kapadım ve hepimiz yuvarlandık, bu hale geldik. Ben çok talisiz bir kızım. Bundan evvel bir yavuklum vardı. Onu bir mecliste öldürmüşlerdi. Bu gece evlenecektim, başımıza bu hal geldi. Çok şükür sağ kaldığımıza...

Damadın ismi İbrahimdir ve Salihlilidir. Esmerce, 28 yaşlarında bir gençtir. Esma hanımla nikâhlanmış ve kendisini alarak götürmek istemiştir. İbrahim efendi, yüzünden, ağzından ve elinden yaralıdır.

Diğer yaralılar da şoför Sabri ile İbrahim efendinin annesi, Zeynep, gelin ve güveyin akrabasından 12 yaşında Hamdi, 25 yaşında Fahriye, 35 yaşında Esma, 27 yaşında Hatçedir.

—o—

İzmir gümrüğünde azim bir sui istimal

İzmir refiklerimizin verdiği malûmata göre İzmirde Çuval, kereste süiistimallerile Gümrük aleyhine tahrif edilen makbuzlar ve buna benzer yolsuzluklar devam eden teftişattan sonra mahkemeye intikal etmiştir. Elde edilen neticeye göre; İzmir gümrük idaresinin 2,000,000 iki milyon küsur lira alacağı anlaşılmıştır. Bu ikimilyon lira gibi azim rakamın içinde en büyük ve nazarı dikkati celbedeni 700,000 liradır. ki bu para (İstandart gaz şirketi) zimmetinde görülmektedir. Bu şirket Yunan işgali zamanında külliyetli mikdarda gaz getirmiş ve bunlardan kısmı küllisini gümrük resmi vermeden çıkarmıştır.

Bu mesele etrafında devam eden teftişat ve tahkikat neticesinde İzmir gümrük Müfettişliği tarafından tanzim kılınan fezleke ve tahkikat evrakı umum müdürlüğün tetkikinden geçtikten sonra mahkemeye aksetmiştir. Bu şirketin muhakemesine bir kaç güne kadar başlanacaktır.

—o—

Polis karakolunda esrarengiz ölüm

İzmir gazetelerinde okunduğuna göre Tirede polis karakolunda heyecanlı, karanlık bir hadise cereyan etmiştir. Polis kolairesi ve polis memurları bu hadisenin bir intihardan ibaret bulunduğunu iddia etmetedirler. Halbuki tahkikat ve hükûmet tabibi raporu hadiseye kati şeklini vermektedir.

Aldığımız tafsilâtı veriyoruz:

Kazanın Lonca mevkiinde bir han kebapçılığı ile meşgul Mehmet çavuşun 17 yaşlarında müteveffa Mustafa oğlu İzzet isminde bir çırağı vardı. Bu çocuk gayet namuslu ve halûk bir çocuktur. Küçük yaşında babasının vefatı hasebiyle validesi bir köylü ile evlenmiştir. İzzet de büyük biraderi Mehmetle kalmıştır. Mehmet şimdiki halde askerdir. İzzet bu küçük yaşında büyük validesini geçindirmeye ve her türlü ihtiyaçlarını temin edebilmeğe koyulmuş, çalışmağa başlamıştır.

Geçen gün Tirede sarraf Hayım efendinin dükkânından bir av derisi çalınmıştır. Bu sirkat filinde her nasılsa biçare çocuk fail gösterilmiştir.

Halbuki mesruk deri bilâhare başka bir şahısta bulunmuştur. Polis dairesi İzzeti alıp hükûmet konağındaki daireye getirmiş ve dairenin altındaki bodruma sokmuştur .

Meselenin buradan sonrası; biri polisin iddiasına, diğeri de rivayete ve tabip raporunun şekline göre değişmektedir.

Polisler diyorlar ki:

— Bu çocuğu biz mahzende yalnız bıraktık. Kendisini asmış biz görmedik..

Halbu ki rivayetlere bakılacak olursa çocuk burada başına vurulan bir darbenin tesiriyle Nezfi dimağîye uğramış ve bayılmıştır. Bu vaziyetten sonra çocuk boğazından geçen bir ipile mahzende asılı bulunmuştur. Tabip raporu çocuğun intihar suretile değil nezfi dimağîden öldüğünü göstermiştir.

—o—

Iki katilin idama mahkûmiyeti

Kastamonu ağır ceza mahkemesi iki katil hakkında idam kararı vermiştir. Vaka şudur:

Kastamonuda Eymür köyünde oturan İsmail isminde bir adam babasının teşviki ile bundan bir müddet evvel komşusu Hakkı efendiyi öldürmüştür.

İsmail bu işi yalnız yapmamış ve yanına Mahir isminde bir arkadaşını da almıştır.

Muhakeme safahatı arasında İsmailin babası ile maktul Hakkı efendi arasında bir toprak meselesi olduğu anlaşılmıştır.

Neticede İsmail ile Mahir idama İsmailin babası Tevfik te 20 sene hapse mahkûm edilmiştir.

—o—

Cenupta soğuklar arttı

Cenup vilâyetlerimizde şiddetli soğuklar vardır. Gazi Ayintap - Fevzi paşa arasına ve Maraş tarafına müthiş kar yağmıştır.Bu hafta Kiliste de şiddetli soğuklar başlamıştır.

Kar yüzünden Ayintap, Maraş ve Kilis arasında postalar işleyememektedir.

Ekonomi

Borsa meclisi riyaseti

Kambiyo borsası yeni meclisi dün akşam ilk içtimaını yaptı. Meclisin dünkü içtimanda evvelâ meclis reisliği intihabı yapılmıştır. Riyasete Fehmi İsmail bey intihap edilmiştir. Perşembe günü borsada tetkiki itiraz heyeti intihabı yapılacaktır. Bu intihaba yalnız acentalar değil banka direktorleri de iştirak edecektir.

—o—

Bir senelik tütün zeriyatı

Geçen sene memleketimizde 661,252 dönüm tütün ekilmiş ve 43,000,000 kilo mahsul alınmıştır. Bu tütün zeriyatı ile100,000 kişi meşgul olmuştur.

Geçen sene içinde 5 milyon liralık tütün sigara imalâtında altı milyon tütün de diğer imalâtta kullanılmıştır. Elde mevcut tütünler de işletilmektedir.

LONDRA İLE BERLİN ARASINDA TELSİZLE FOTOĞRAF

LONDRA, 6 (A.A—Londra ile Berlin arasında telsizle fotoğrafi teatisi servisi yarın ingiliz ve alman posta nazırları tarafından resmen küşat edilecetir. İki nazır, mütekabilen fotoğraflarını gönderecekler ve kendi elyazılarile sedâm ve tebrik kelimeleri teati edeceklerdir.

BEYNELMİLEL KÖMÜR KONFERANSI

CENEVRE, 6 (A.A) — Beynelmilel kömür konferansı açılmıştır. Konferansta Almanya, Avusturya, İspanya, Fransa, İngiltere, Felemenk, Çekoslovakya ve Lehistan murahhasları hazır bulunmuştur

Vilâyette

Muhiddin B.

Vali vekili iki ay mezuniyet aldı mı?

Muhiddin bey gelince Avrupaya gideceği söyleniyor

Vali Vekili ve Şehremini Muhhidin Beyin iki ay mezuniyet aldığı ve buraya gelince tedavi için Avrupa'ya gideceği haber veriliyor. Fakat mu hususta henüz resmî bir malûmat yoktur.

—o—

Meyhaneler

Meyhaneler için yapılmakta olan yeni talimatname bitmek üzredir.

—o—

Baytar müdürlüğü bütçesi

Umuru baytariyeye ait 930 bütçesi 46 bin lira olarak tesbit edilmiş ve Vilâyete bildirilmiştir. Baytar müdüriyetinin Vilâyet binasına nakli için, müdüriyet tarafından Vilâyete müracaat edilmiştir.

—o—

Damızlık boğalar

Encümeni daimîce köylülerin damızlık boğaya olan ihtiyaçlarını temin için 10,000 liralık boğa alınması takarrür etmiştir.

Bir tavzih

İskân idaresinde vuku bulan suiistimal meselesinin muhakemesi esnasında ismi geçen Baha B. iskânda ücretle müstahdem müsevvir olup teffiz memuru Baha B. değildir.

Kambiyo fiatları

Dün borsada İngiliz lirası 1025 kuruş otuz parada açılmış ve bir aralık 1027 kuruş on paraya kadar çıktıktan sonra 1026 otuz parada kapanmıştır. İngiliz üzerinden dün hararetli muamele olmamıştır.

Altın 898 den, Liret 9,07 den muamele görmuştür.

Emanette

Nümerotaj

6200 sokak levhası yapılıyor

Değiştirilmesi icap eden cadde ve sokak isimleri değiştirilmek suretile bütün isimler tesbit edilmiş olmakla 6200 lavhanın yapılması müteahhide ihale olunmuştur.

—o—

Polis belediyeye yardım edecek

Lüzum görüldüğü takdirde bütün polis memurlarının zabıtai belediye memurlarına muavenet eylemeleri hususu polis merkezlerine tebliğ edilmiştir.

—o—

Telsiz antenleri

Telsiz antenlerinin tramvay ve elektrik tellerinin üzerinden geçmesi tehlikeli görüldüğünden antenlerin daima alttan geçirilmesi alâkadarlara bildirilmiştir.

—o—

Otomobillerin dikiz aynaları

Dikiz aynalarının kaldırılması hakkında verilen emre itaat etmiyen otomobillerden evelki gün 50 ve dün de 40 ayna kaldırılmıştır. Pek yakında hepsi kalkmış olacaktır.

—o—

Seyrüsefer merkezi müdüriyet olacak

Seyrüsefer merkezinin muamelâtı günden güne çoğalıyor.

Şehremaneti seyrüsefer muamelâtını daha iyi bir şekle koymak için kadro ve teşkilâtını genişleterek 1930 da müdüriyete kalbedecektir.

—o—

Terkos mukavelesinin feshi meselesi

Terkos şirketi hakkında Dahiliye vekili Şükrü Kaya bey demiştir ki:

Raporda mukavelenin feshini mucip maddeler görülürse bittabi ona göre muamele yapılacaktır.

Hariciye memurları

Hariciyeye intisap etmek istiyenler nasıl tefrik ve intihap edilecek

ANKARA, 6 (Telefonla) — Hariciye Vekâleti memurin kanununun ikinci maddesi mucibince yeniden tayin edilecek memurlarla idare ve ihtısas sıfından meslek sınıfına intisap edecek memurların şeraiti imtihaniyelerine dair hazırlanan merbut talimatname Heyeti vekilece tasdik edildi.

Madde: 1 — Hariciye vekâletinde bir memuriyete talip olanların evvel emirde Vekâlete namzet olarak alınabilmek için matlûp olan ilmî müktesebatı haiz olup olmadıklarını tetkik ve meslek yahut ihtisas sınıflarına geçmek istiyenleri tefrif etmek üzre bir imtihan komisyonu teşkil edilmiştir.

Madde: 2 — Bu komisyon; inzibat komisyonu azayı tabiiyesile ticaret konsolosluk ve muhasebe müdürlerinden terekküp eder.

Madde: 3 — İkinci maddede sureti terekkübü tayin olunan komisyonun kararları inzibat komisyonu tasvibine arzolunacaktır.

Madde: 4 — Hariciye vekâleti memuriyetlerine talip olan namzetler bilmüsabaka tefrik olunurlar.

Madde: 5 — Dühul müsabaka imtihanları münhal varsa senenin muayyen devrelerinde (haziran, eylûl, kânunuevvel ve mart aylarında) imtihan günü evvelce ilân edilmek suretile icra edilir.

Madde: 6 — Müsabakaya dühul şeraiti berveçhi atidir:

a) Hukuk, mülkiye, ulûmu siyasiye, ulûmu içtimaiye ve iktisadiye fakülte derecesindeki yüksek ticaret mektepleri veya hariciye mesleği ile alâkası bulunan mümasil yüksek mekteplerden birinden mezun olmak.

b) Bu kabil mektepler şehadetnamelerini haiz talipler bulunmadığı takdirde namzetler evvelâ bu mekteplerden birinde okunan derslerden imtihan verdikten sonra kabul müsabakasına iştirak hakkını ihraz ederler.

Madde: 7 — Süallerin tertip ve imtihanların icrası tarzının tayini, imtihan komisyonuna aittir.

Madde: 8 — Hariciye Vekâletine dühul müsabakasını geçirdikten ve namzetlik müddetini ikmal ettikten sonra mesleğe tefrik edilmek istiyenler bir âli mektep mezunu olmak şartile ifayı vazifedeki derecei kabiliyetleri de tayin edilmek üzre Fransızca tekellüm ve kitabetten imtihana tabi tutulurlar.

Madde: 9 — İhtısas memurları Hariciye Vekâleti memurin kanununun 7 nci maddesi mucibince sınıflarına göre yüksek ihtısas mekteplerinden birinden mezun olmak (Hukuk müşavirliği heyeti) ve yahut sınıfa mahsus ehliyet ve malûmatı haiz olduğu bilimtihan (mütercimler) bittecrübe (arşivistler) sabit olmak lâzımdır.

MUVAKKAT Madde: - Hariciye Vekâleti kadrosunda bulunup ta mesleğe tefrik için isbati ehliyet etmek hakları mahfuz kalmış olan memurların meslekî ve ilmî evsaf ve malûmatı haiz olup olmadıkları ve Fransızcaya vukufları derecesi imtihan komisyonunca tayin edildikten sonra bu gibilerin talimatın ilânından itibaren dört sene zarfında tefrikleri icra edilir ve o tarihten sonra mevcut memurların tefrik muamelesi kat'iyet kesbeder. Bu kabil memurlardan âli mektep mezunu olmıyanlar mesleğe tefrik edilseler bile terfileri ve vasıl olabilecekleri derece hususatından teadül ahkâmına tabidirler

Tütün şirketler ihracat meselesi

Uydurma neşriyatın hedefi ve memleketimize zararları

(Birinci sahifeden mabat)

Bir kaç gün evvel gazetemizde Triyeste de bir tütün şirketi tarafından sahtekârlık yapıldığı Türk menşe şehadetnamesile Mısır ve Çekoslovakyaya mağşuş tütün ihraç olunduğu ve Triyeste de bu menşe şehadetnamesinin istihsali için alâkadar bir memura 50.000 lira rüşvet verildiği mealinde bir havadis neşretdilmişti. Bilâhare mezkûr havadisin musanna ve biasıl ve esas olduğu anlaşıldığından bu şayıaların menşeini tahkik etmeğe lüzum gördük. Tahkikat neticesinde anlaşıldı ki Şehrimizde alâkadarlardan para çekmek maksadile bu gibi havadis tasni eden bir şebeke vardır. Bunlar geçende Çekoslovak tütün inhisar idaresile Mısır tröstü tarafından Türk tütünlerine boykot ilân olunduğunu neşir ve işae etmişlerdi. Tütün ihracatımız için ne kadar muzir ve tehlikeli olduğunu takdir eden ve bundan müteessir olan en muteber tütün tüccarlarımızdan bazıları Ticaret odasına müracaat ederek alâkadar devairin nazarı dikkatinin celbolunmasını talep ve istirham etmişlerdir.

Mezkûr istida da bilhassa atideki fıkralar şayanı ehemmiyettir:

"Son zamanlarda bu neşriyatın memleketimizin tütüncülüğüne ve iktısadiyatına son derece muzir bir şekil almağa başladığını kemali teessür ve teeesüfle görüyoruz.

Bu cümleden olarak memleketimizden her sene lâakal üç dört milyon tütün mubayaa eden ve memleketimizle samimi münasebat idame eden Çekoslovakya ile yine memleketimizden senede dört beş miliyon tütün elbeden Mısır tütün trostünün tütünlerimizi boykot ettikleri ve Çekoslovakya İnhisar idaresi memurlarının küçüğünden büyüğüne kadar hattâ hammallar dahil olduğu halde rüşvet ve irtikâp ile alûde bulundukları mealinde biserüben neşriyat temadi etmektedir.

Memleketimizde senede onbeş yirmi miliyon liralık tütün mubayaa eden müşterilerin tütünlerimizi boykot ettiklerini işaa etmek memleketimizin tütüncülüğe ve iktisadiyatına ne derece hainane bir suikast teşkil lettiğini izaha lüzum görmeyiz. Salıçıkaranların pençei adalete teslim ve füzzikir boykot şayialarını meydana mezkûr hainane şayiaların bir an evvel münasip surette tekzip ettirilmesi espabının istikmali." Ticaret Odası bu istida üzerine iktısat vekâletinin nazarı dikatini celbetmeğe karar verdi ve o suretle icabı icra olunmuştur. Ümidederiz ki alâkadar devair tütünlerimizi istihlâk piyasalarına ihraç suretile memleketimize miliyonlarca lira celbeden şirketleri ızaç ve aynı zamanda tütünlerimizin boykota maruz bulunduklarını neşr ve işaa etmek suretile hainane propağandalara nihayet vermek için lâzımgelen tedbirleri ittihaz etmekten geri kalmayacaklardır."

de kalan milyonlarca lira kıymetinde malların diğer memleketler piyasarın diğer memleketler piyasalarına arzedilmesi çarelerini arıyoruz. Ruslar şimdiye kadar ehemmiyetli bir şey almadıkları gibi öyle bir niyetleri de yoktur.,,.

Rus ticaret mümessilliği ise Türkiyeden icap eden emtianın mübayaasile meşgul olduğunu iddia etmektedir.

Mümessilliğin ticaret şubesi müdürü M. Kin şunları söylemiştir:

— Türkiyeden muahede mucibince almaklığımız lâzımgelen emtiadan iki buçuk milyon liralık kısmını aldık. Mütebakisini de alacağız. Fakat bunları İstanbuldaki tacirlerden değil, memleketin muhtelif yerlerindeki müstahsillerden almayı tercih ediyoruz.,,.

Türk tacirler ise bu iddiaların kat'iyen doğru olmadığını beyan ederek şunları ilâve etmektedir:

— Rusların doğrudan doğruya istihsal mıntakalarından mal almalarına imkân yoktur. Cünkü ihraç edilecek mallar İstanbuldaki tacirlere gönderilmiştir.

Ruslar bunları değeri fiatlerle almamak için fiatlerin düşmesini ve alacakları mal miktarının mümkün mertebe azaldığını istihdaf ettikleri muhakkaktır.

Rus ticaret mümessilliğinin ticaret yapması doğru değildir Cünkü iş yaptıkları tüccarın zararları dolayısile mahkeme tarafından davet edildikleri zaman siyasî sıfatlarından bahsile bu davete icabet etmemişlerdir.

Türkiyeden mal almak için memleketin kanunları ahkâmı dahilinde iş görecek Rus şirketlerine ihtiyaç vardır. Ticaret mümessilliğinin vazifesi sadece mürakaba olmalıdır. Ruslar, yaptıkları mübayaat hususunda Türk tacirleri yerine gayri Türk anasırla teması tercih ediyorlar.,,.

Limitet şirketin mümessillerinden olan Sanayi ve maadin bankası müdürü Sadeddin bey, şirket aleyhindeki hücum ve şikâyetlerin varit olmadığı ve vaziyetin icabına göre hareket edildiği iddiasındadır.

BUYUK TAYYARE PİYANGOSU

YEDİNCİ TERTİP

6. INCI KEŞİDE

11 KÂNUNU SANİ 1929

Büyük ikramiye:

200,000 liradır

Ayrıca : 50,000

40,000

30,000

20,000

15,000

10,000 Liralık ikramiyeler

ve 100,000 » Bir mükâfat

Fort kamyoneti satılması

Tütünı inhisar umum müdürlüğünden:

İdarenin Azapkapı anbarında mevcut bir adet müstamel Fort kamyoneti pazarlıkla 13/1/930 Pazartesi günü satılacağından taliplerin hergün anbarda kamyoneti görmeleri ve tarihi mezkûrda saat 11 de % 7,5 teminatı müvakkatelerile Galatada mübayaat komisyonunda bulunmaları.

Levazımı kırtasiye mübayaası

Tütün inhisarı umum müdürlüğünden:

İdare için almacak 69 kalem levazımı kırtasiye için kapalı zarfla 30/12/929 tarihinde verilen fiatlar haddî lâyikte görülmediğinden tenzilâtlı tekliflerin kapalı zarfta olarak 13/1/930 Pazartesi günü saat 10,30 a kadar Galatada mübayaat komisyonuna tevdi edilmesi

ŞEHREMANETİ

Tepebaşı tiyatrosunda bu akşam saat 20-30 da yalnız muallim ve talebeye.

HAYDUTLAR

5 perde

12 tablo

yazan: Şiller

tercüme eden Hasan Cemil Bey

ODOL

Temizler — Serinlendirir — İdarelidir

Mülga Harbiye Nezareti erkânından Kadıköy Belediye reisi sabıkı, İzmir Emlâk Bankası Fen heyeti şefi Vasıf Fabrikatör Şevki, Konya Lisesi Müdür muavini Süreyya Beylerin pederleri ve Anadolu demir yolları hukuk müdürü Muammer Beyin kainpederi Rifat Bey kısa bir hastalığı müteakip irtihali daribeka eylemiştir. Allah rahmet eylesin.

Eskişehir Bankası hissedarlarının içtimaı

Eskişehir Bankası Türk Anonim Şirketi Hissedarlarının senelik Umumî Toplanışı (23 kânunusani 1930 Perşembe) günü saat (14) te Banka binasında yapılacaktır.

Nizamnamenin altmış birinci maddesi mucibince en az elli hissesi olan hisse sahiplerinin aşağıdaki ruznamenin müzakeresinde hazır bulunmak üzre içtimadan bir hafta evveline kadar Banka merkezinden duhuliyelerini almaları ve dışarıda bulunanların kimi vekil edeceklerini bildirmeleri ilân olunur.

1 Meclisi İdare ve mürakıpler raporlarının Okunması.

2- 1929 senesi pilânçosunun tasdik ve meclisi idarenin ibrası.

3- 1929 senesi temettü hisselerinin tevzii.

4- İnhilâl eden Meclisi İdare azalığına Meclisi İdarece muvakkaten İntihap olunan Azanın tasdiki memuriyeti.

5- Müddetleri hitam bulan meclisi İdare Azalarının intihabatı.

6- 1930 senesi için mürakıpler tayin ve ücretlerinin taktiri.

Eskişehir Bankası

Treparsol

— Tablet halinde —

Frengi ilâcıdır

Istanbul Bahçekapıda

Hasan Ecza deposu

Piyango Müdüriyetinden:

Nümuneleri veçhile 1000 adet deter tab ettirileceğinden taba talip olacakların pey akçaları ile birlikte 8-1-930 ve 9-1-930 Çarşamba ve Perşembe saat 15 te piyango müdürlüğünde müteşekkil tayyare cemiyeti mübayaat komisyonuna müracaatları.

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan: Bir borcdan dolayı mahcuz ve furuhtu mukarrer istikrazı dahili tahvilâtı 13-1-930 tarihine musadif Pazartesi günü saat (10) onda esham ve tahvilât borsasında bilmüzayede furuht kılınacağından talip olanların mezkûr gün ve saatta mahalinde bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan:

Mulga Harbiye nezareti dördüncü şube mühendisi iken elyevm ikametgâhı meçhul bulunan Mahmut Aziz beye.

Doyçe Oriyent Bankasına borcunuz bulunup tesviye edilmeyen dörtyüz elli beş liranın maa masarif tahsili zımnında mezkûr Bankaya merhun bulunan ve bu kere paraya çevirilmek suretiyle furuhtu takarrur eden tahvilâtın 13-1-930 tarihine musadif Pazartesi günü saat (10) onda esham ve tahvilât borsasında müzayede ile satılacağı malûmunuz bulunmak ve ihbar makamına kaim olmak üzre ilâni keyfiyet olunur.

Beyoğlu dördöncü Sulh hukuk mahkemesinden:

Beyoğlunda Hamal Başı caddesinde 13 numaralı apartımanda sakin iken 20-12-929 tarihinde muhterikan vefat eden madam Marinin terekesine vaziyet edildiğinden tarihi ilândan itibaren müteveffiyenin alacaklılarile borclularının bir ay ve verisenin üç ay zarfında Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesine müracaatları ilân olunur.

İstanbul Mahkemei Asliyesi İkinci Ticaret Dairesinden:

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde (316) numerolu mağazada mukim ve şapkacılıkle müşteğil - iken 3 Temmuz-929 tarihinde Mahkemece iflâsına karar verilen Atanas Kurkulâ Efendinin alacaklılarına teklif eylediği konkurdatonun devamı müzakeresi zımnında bütün alacaklılar ile alâkadaranın mahi halin 13 üncü Pazartesi günü saat on beş raddelerinde Mahkemenin iflâs Odasına gelmeleri lüzumu ilân olunur.

BİN SÖZ
BİR RESİM

GÜNÜN SİNEMASI

Milliyet

SALI
7 K.SANİ 1930

Millet mekteplerinde okuyanlar için ders

Naime Halit — Muallim Ahmet Halit

Yurt bilgisi

Teşkilâtı esasiye kanunu

Türklerin umumî hakları

Geçen dersimizde teşkilâtı esasiye kanununun esas maddelerini görmüştük. Bu derste de Türklerin umumî haklarına ait bazı maddeleri göreceğiz.

Madde 68 — Her Türk hür doğar, hür yaşar. Hurriyet başkasına muzur olmıyacak her türlü tasarrufatta bulunmaktır. Hukuku tabiiyeden olan hürriyetin herkes için hududu başkalarının hududu hürriyetidir. Bu hudut ancak kanun marifetile tesbit ve tayin edilir.

Bu maddede başkalarının hürriyetine tecavüz etmemek ve başkasına zarar vermemek şartile herkesin istediği gibi harekette hür ve serbest olduğu tasdik edilmektedir. Binaenaleyh herkes dilediğini işlemekte hür ve serbest olduğunu düşünürken bu hürriyetini başka birinin hürriyetine tecavüz şeklinde kullanamıyacağını da bilmelidir.

Madde 69 — Türkler kanun nazarında müsavi ve bilâ istisna kanuna riayetle mükelleftirler. Her türlü ümre, sınıf, aile ve fert imtiyazları mülga ve memnudur.

Bu madde kanun nazarında, ister ağa, ister efendi olsun bütün Türklerin bir tutulduğunu anlatıyor. Eskiden olduğu gibi eşraflık, hanedanlık gibi manasız ve halkın zararına olan imtiyazlar artık bitmiştir. En büyük bir memurla en fakir bir köylü arasında hak ve kanun noktasında aslâ fark yoktur.

Madde 70 — Şahsî masuniyet, vicdan, tefekkür, kelâm, neşir, seyahat, akit, sayü amel, temellük ve tasarruf, içtima, cemiyet, şirket hak ve hürriyetleri Türklerin tabii hukukundandır.

Madde 71 — Can, mal, ırz, mesken her türlü taarruzdan masundur.

Bu iki madde bize en mühim hürriyetlerimizi anlatıyor.

Her Türkün şahsı her türlü taarruzdan masundur. Bayet bir kimse başka birinin şahsına tecavüz ve taarruz ederse kanunun pençesi yakasına yapışır.

Evvelce şahıs hürriyetine ehemmiyet verilmediği zamanlarda insanlar (esir) yani (köle) diye alınıp satılırdı. Demek şahsî hürriyetlerine sahip olmayan insanların esirden farkı yoktur.

Herkes vicdanından kendisi mes'uldür.

Tefekkür hürriyeti herkesin istediği gibi düşünmesine serbest olması demektir. Bu hürriyet hiç bir zaman, hiç bir devirde önüne geçilemiyen bir hürriyettir.

Kelâm hürriyeti, insanın düşündüğünü dilediği gibi söyliyebilmesidir. Eğer insanlar bu haktan mahrum olsalardı düşünmeğe de lüzum kalmaz ve insanlar bu yünkü medeniyete erişemezlerdi.

Neşir hürriyeti, herkesin düşündüğünü ve söylediğini gazete ve kitap şeklinde neşredebilmesi demektir.

Her vatandaş memleket dahil ve haricinde seyahat edebilir.

Her Türk istediği gibi alım satım yapabilir ve dilediği gibi çalışabilir. Mal ve mülk sahibi olabilir.

Vatandaşlar kanun dairesinde yani milletin rahatını bozmıyacak ve zararını mucip olmıyacak şekilde toplantılar ve cemiyetler, şirketler yapabilirler.

Canları, malları ve ırzları taarruzdan masundur. Kanun bir sebep ve lüzum göstermedikçe kimsenin evine girilemez. Her Türkün evi kendisi için bir kale demektir. İstipdat devirlerinde birçok hürriyetler gibi bu hakkan da mahrum olan millet kendi evinde bile rahat ve serbest bir dakika geçiremez, korku içinde yaşardı.

Emlâk ve Eytam Bankası Istanbul şubesinden;

Taksitle satılık

Esas	Meki ve nevi	Kıymeti
166	Heybeliadada yalı sokağında 8 No.lu dükkân	450 Lira
169	Şişli Büyükdere ceddesi Hacı Osmanbayırı gazino ve odayı müştemil 14 dönüm dutluk	4940 „
171	Eyüp Topçular mahalle ve sokağı cedit 2No.Hane	2520 „
172	„ „ „ „ „ „ 23 ve 25 No.lı dükkân	300 „
173	Kandilli Vaniköy caddesi 12 No.lu kayıkhane	1300 „

Peşinen satılık

198	Büyükdere Hacı Osmanbayırı 8 No.lı Büyükdere karakolu ve müştemilâtı arsa	4000 „

Satılık akanz

	Kandillide Vanıköy caddesinde 12 No.lı kayıkhanenin ankazı	140 „

Balâda evsafı muharrer emlâk bilmüzayede satılacağından taliplerin ihaleye müsadif 11-1-930 cumartesi günü saat 16da şubemize müracaatları ilân olunur.

Hilâliahmer İstanbul heyeti merkeziyesi dün toplandı. Resim içtimaa iştirakini göstermektedir.

Türk anneler birliği dün Himayei Etfal binasında bir içtima yaptı. Resim Birlik idare heyetini göstermektedir.

Şeklen taklit edilmiştir

Yalnız her taklit edilen şeyde olduğu gibi KREM PERTEV in de pek mühim olan havassını taklit edemediler. Binaenaleyh 1 kânunusani 930 dan itibaren KUTU derununudaki KREM RERTEV şekilde görüldüğü gibi yeni Türk yazısı ve aluminyumdan mamul pek zarif kutular derununda olarak satılmaktadır. Fimabait teneke kutular derununda ve KREM PERTEVe az çok müşabih ambalajlar ile KREM PERTEV namı tahtında herhangi bir kremi teklif ederlerse kabul etmeyiniz. Kutu halinde hakiki KREM PERTEV yalnız aluminyum kututar derununda imal edilegelmektedir. MUHTEREM EHALİNİN pek çok mücerrebi olan KREM PERTEV yerine her HANGİ BİR KREMİN nafıoş tesiratına maruz kalmamak için bu noktaya bilhassa atfı ehemmiyet eylemeleri rica olunur.

Tüccar ve Banka Memuru

OLMAK İÇİN

Pazartesi ve perşembe günleri saat 15 - 17 ve gece 18 - 20 arasındaki sınıf açılmıştır. Malûmatı ticariye, ilmi hisap ve usulü defteri, basita, müzaafa, pakradomar, Amerikan usulü ve banka muamelâtı DÖRT AY zartında kâmilen tedris olunur. Son imtihanda muvaffak olanlara muhasebeci şehadetnamesi verilir ve iş tedarikinde muavenet edilir. Dersler hemen başlamaktadır. Programı meccanen almak ve kayıt olmak için İstanbulda Alemdar caddesinde 23 numaralı AMERİKAN LİSAN ve TİCARET DERSANESİNE müracaat. Hususî ders dahi kabul olunur. Müdürü Agop Pakraduni

İngilizce, Fransızca, ve daktilografi

kış kursları da başlıyor.

Emlâk ve Eytam Bankası umum müdürlüğünden

Geçen 30/12/929 Pazartesi günü ihale edilmek üzre kapalı zarfla ve sekiz taksitle müzayedeye koymuş olduğumuz İstanbulda Beyoğlunda Avrupa pasajı ile Buğaziçinde Bebek bahçesinin görülen lüzum üzerine ayni şeraitle ikinci Kânunun 16 cı Perşenbe günü saat on altıya kadar müzayedesinin temdit edildiği ilân olunur.

RADiUM POMADASI

Romatizma, siyatik ve sinir (nevralji) den muztarip olanlara

RADIUM POMADASI

tedarik etmeleri tavsiye olunur.

Radium pomadası, sair bütün buna mümasil ilâçlara faik ve tesiri kat'ı ve muhakkaktır. Radium pomadasını kullanmış binlerce hasta, müsmir neticeler görerek şifayap olmuşlar ve ekserisi teşekkürnamelerle takdiratta bulunmuşlardır.

Alâkadarlar ile Türkiyede mümessillik etmek isteyenlerin zirdeki adrese müracaat etsinler. Muhabere Türkçedir.

Asparuh Bonçeff, "Radium,, imalâthanesi, "Robotnik,, sokağı N.6 Sofya (Bulgaristan)

Darülfünun emanetinden:

Darülfünun fakülteleri tarafından neşredilmiş ve edilmekte bulunmuş olan mecmua ve asarın Darülfünun merkez binası dahilinde satılmakta olduğu ilân olunur.

Vilâyet daimî encümeninden:

İdarei hususiyece 930 senesinde istimaline lüzum görülen evrak ve defatirin nümuneleri veçhile tab ve imali 29/1/930 çarşamba günü saat on bire kadar alenî münakasaya konulmuştur. Taliplerin Encümeni vilâyete müracaatları.

Seyri sefain

Merkez Acentası; Galata köprü başında Beyoğlu 2362 Şubesi; Mahmudiye Hanı altında İstanbul 740

Mudanya postası

Cuma, Pazar, Salı, Çarşamba günleri idare rıhtımından 9 da kalkar.

Avvalık sür'at postası

(MERSİN) vapuru 7 kânunusani Salı (17) de Sirkeci rıhtımından hareketle Gelibolu Çanakkale Küçükkuyu, Edremit, Burhaniye, Ayvalığa gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Altınoluğa uğrayarak gelecektir.

Gelibolu için yalnız yolcu alınır yük alınmaz.

Trabzon ikinci postası

[Ankara]vapuru 9 Kânunusani perşembe akşamı Galata rıhtımından hareketle Zonguldak İnebolu Sinop Samsun Ünye Fatsa Ordu Gireson Trabzon Rizeye gidecek ve Of Trabzon Polathane Gireson Ordu Fatsa Samsun Sinop İneboluya uğrayarak gelecektir.

11,12-2inci kânun-930kadınlara
13-2 „ „ „ Erkeklere

Türkiye Seyrisefain idaresi mütekaidin, eytam ve eramilinin birinci kânun-929 maaşları balâda muharrer günlerde verilecektir.

Bartın - Cide Postası

HİLÂL vapuru 9 kânunusani Perşembe günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle Eregli, Zonguldak, Bartın, Kurucaşile, Cide, İnebolu iskelelerine azimet ve avdet edecektir. Yük ve yolcu için Sirkecide yeni handa 1 numrolu acentasına müracaat. Telefonu İstanbul 3105

DOYÇE LEVANT LINIYE

Hamburg, Brem, Anvers, Istanbul ve Bahri Siyah arasında azimet ve avdet muntazam postası: Hamburg, Brem Stetin, Anvers ve Roterdam dan limanımıza muvaseleti beklenen vapurlar;

Vaterland vapuru limanımızda
Ostes „ 13 K.saniye doğru
Milos „ 14 „ „
Delos „ 18 „ „

Burgaz, Varna, Köstence, Kalas ve İbrail için limanımızdan hareket edecek vapurlar:

Ostse vapuru 13-14 Kânunusanide tahmilde
Delos „ 18-20 kânunusanide tahmilde
Andros „ 24-28 kânunusanide tahmilde

Hamburg, Brem, Anvers, Roterdam ve Dançig için yakında limanımızdan hareket edecek vapurlar:

Vaterland vapuru limanımızda
İmbroz vapuru 10-14 k. sanide tahmilde
Akaya vapuru 14-15 kânunusanide tahmilde

Doğru Londra için gidecek vapurlar
Döyçland vapuru limanımızda

Fazla tafsilât için Galatada Ovakımyan Hanında kâin umumî acenteliğine müracaat Telefon: Beyoğlu 641 - 674

MUSTAFA ŞAMLI MAHDUMU

Müessesatı
Bazı dairelerin
İLGASI
Dolayısile
Mühim ucuz satış

Devlet demiryolları ve limanları umumî idaresinden

Mersin — Yenice hattı üzerinde Hacikiri istasyonu civarındaki ocaktan çıkarılacak sekiz bin ve Eskişehir Ankara hattı üzerinde Çubukova istasyonu civarındaki ocaktan çıkarılacak 700 m 3 balast ayrı, ayrı ve kapalı zarfla münakasaya komuştur.

Münakasa 25/1/930 cumartesi günü saat 15 de Ankarada Devlet Demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 14,30 a kadar Umumî müdürlük kalemine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini beşer lira mukabilinde Ankarada Maliye ve muhasebe işleri Reisliğinden ve Mersin hattına âit olanları Konya veznesinden de tedarik edebilirler.

Yelkenci vapurları

Karadeniz lüks ve sürat Postası

Vatan vapuru 8 kânunusani Çarşamba günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle doğru (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Sürmene ve Rize) ye gidecektir.

Tafsilât için Sirkecide Yelkenci hanında kâin acentesine müracaat.

Tel. İstanbul 1515

Şehremanetinden

Beyoğlu dairesinden: Taksim Z. B. mevkiince üç koyun bulunmuştur. Sahibi bir hafta zarfında müracaat etmezse satılacaktır.

Gümrükler umum müdürlüğünden;

1 — Umum Müdürlük binasının cümle kapısında mevcut plâna tevfikan inşa ettirilecek lâstiklik bedeli keşfi olan 40 lira üzerinden 20 gün müddetle ve münakasai âleniye ile münakasaya konulmuştur.

2 — Şartnameler Gümrükler Umum Müdürlüğü Levazım Müdürlüğünden alma bilir.

3 — Talipler % de yedi buçuk teminat akçesi bulunan 3 lirayi kâmilen 11 Kânunusani 930 tarihine müsadif cümartesi günü saat 14 te Umum Müdürlükte müteşekkil mübayaa komisiyonuna müracaatları.

BAKÜS RAKISI

Müdürü Mes'ul Burhaneddin